

Öz Değerlendirme Raporu

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

TOPRAK BİLİMİ VE BİTKİ BESLEME (YL) (TEZLİ)

Prof. Dr Yasemin KAVDIR (Başkan)

Prof. Dr Mustafa Başaran (Uye)

Prof. Dr Cafer Türkmen (Uye)

1.01.2023-2.03.2023

0. GİRİŞ

0.1. PROGRAM AİT BİLGİLER

GİRİŞ

Günümüzde artan kamu ve vakıf üniversiteleri sayıları da dikkate alınarak endüstri 4.0'ın üstün rekabet şartlarına uygun olarak sürdürülebilir rekabet avantajı kazanmak, eğitim ve öğretimde kaliteyi nicelik ve niteliksel anlamda arttırmaya çalışmak, girişimci ve yenilikçi üniversitelerin başında yer almak ve araştırma üniversiteleri arasına girmek vizyonu ile üniversitemiz Ziraat Fakültesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı'nın öz değerlendirme raporunu oluşturma ihtiyacı hâsıl olmuştur.

Bu Öz Değerlendirme Raporu; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı'nın eğitim öğretim kalitesini arttırabilmesi ve gerçekleşen hızlı değişimlere ayak uydurabilmesi için uygulanması gereken stratejik gereksinimleri iç ve dış paydaşlardan elde edilen geri bildirimler doğrultusunda değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu raporun ortaya koyduğu eksiklikler ve sorunlar irdelenip, sonuçlarını değerlendirilerek gerekli yenilik ve güncellemeler ileride yapılacaktır. Zira bu raporun programımızın bütün sorunlarını tespit etmesi veya çözmesi beklenmemekte fakat sorunların tespit edilmesinde ve çözülmesinde önemli rehberlerden biri olarak kullanılması amaçlanmaktadır.

Amaç

Bu raporun temel amacı; programımızın günümüzün ve geleceğin rekabet koşullarıyla uyumlu hale getirilmesi doğrultusunda kapsamlı bir öz değerlendirmede bulunarak bölgesel anlamda tercih edilirligimizi arttırarak üniversitemizin sürdürülebilir rekabet gücüne anlamlı katkılar sunmaktır.

Kapsam

Bu dokümanda sunulan bilgiler Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı'nı kapsamaktadır. Bu belge öz değerlendirme komisyonu üyeleri tarafından tüm iç ve dış paydaşların önerileri ışığında hazırlanmıştır.

Uygulama Planı

Yürütülen bu süreçte öğretim elemanlarımız arasından 3 kişilik bir öz değerlendirme komisyonu oluşturulmuştur. Ardından bu komisyon tüm iç ve dış paydaşlardan gerekli bilgi ve önerileri temin ederek bu raporun hazırlanmasına katkı sunmuştur.

Komisyon Üyeleri

Prof. Dr. Yasemin KAVDIR (Başkan)

E-posta: kavdirya@comu.edu.tr

Telefon: 0 (286) 218 00 18 Dâhili: (23046)

Prof. Dr. Mustafa BAŞARAN (Üye)

E-posta: mustibasaran@hotmail.com

Telefon: 0 (286) 218 00 18 Dâhili: (23043)

Prof. Dr. Cafer TÜRKMEN (Üye)

E-posta: turkmen@comu.edu.tr

Telefon: 0 (286) 218 00 18 Dâhili: (23044)

01. PROGRAMA AİT GENEL BİLGİLER VE GENEL ÖLÇÜTLER

01.1. Programın Kısa Tarihçesi ve Sahip Olduğu İmkânlar

Üç Temmuz 1992 tarihinde, 3837 sayılı kanunla kurulan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 1992 - 1993 Eğitim-Öğretim yılında Trakya Üniversitesi'nden devredilen Çanakkale Eğitim Fakültesi, Çanakkale Meslek Yüksekokulu ve Biga Meslek Yüksekokulu ile eğitim-öğretim hayatına başlamıştır. Bir adet Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 19 Fakülte, 4 Yüksekokul, 13 Meslek Yüksekokulu ile üniversitemiz toplam 37 akademik birimine ulaşmıştır. Bunların yanı sıra; 43 Araştırma ve Uygulama Merkezi de faal haldedir.

Programımızın bulunduğu Ziraat Fakültesi 1995-1996 eğitim-öğretim döneminde öğretime başlamıştır. Bahçe Bitkileri ve Zootekni bölümlerine öğrenci alarak öğrenime açılan fakülte, eğitime iki yıl süreyle Üvecik'te bulunan Yahya Çavuş Kampüsü'nde, 1997- 1998 eğitim-öğretim yılından itibaren ise Çanakkale il merkezi Terzioğlu Kampüsü'ndeki Meslek Yüksekokulu binalarında devam etmiştir. Son olarak fakültemiz 2001-2002 eğitim-öğretim yılından itibaren Terzioğlu Yerleşkesinde bulunan kendi binasında öğretime devam etmektedir. Ziraat Fakültesi'nde 2021-2022 Akademik Yılı itibarıyla 9 adet örgün öğretim programında 1463 öğrenci bulunmaktadır. Fakültemizde 20 adet derslik mevcut olup, bunların tamamında ve bazı laboratuvarlarımızda projeksiyon cihazı bulunmaktadır. Fakültemiz 13000 metrekare kapalı alana sahiptir. Fakültemizde bir adet kütüphane ve okuma salonu, 1 adet seminer salonu, 1 adet toplantı salonu mevcut olup ihtiyaca cevap verecek donanımına sahiptir. Fakültemizde konferans, seminer, panel, sunum gibi bilimsel faaliyetlerin gerçekleştirildiği, mefruşat ve ses sisteminin yeterli düzeyde tasarlandığı 300 kişilik modern bir amfiye sahiptir. Amfi ve seminer salonumuzda öğretim elemanlarımız haricinde, alanında uzman kişiler bilimsel çalışmalarını sergileme olanağı bulabilmektedir. Yerleşke alanı içerisinde öğrencilerimizin ve çalışanlarımızın hijyenik koşullarda öğle ve akşam yemeklerini yiyebilecekleri bir adet yemekhane mevcuttur. Spor aktivitelerinin gerçekleştiği bir adet basketbol sahası, bir adet futbol sahası, bir adet hentbol ve voleybol sahası mevcuttur. Sosyal aktivitelerde kullanılan ayrıca bir adet tiyatromuz bulunmaktadır.

Ekonomik büyüme ve kalkınma ancak yetişmiş insan gücü ile mümkündür. Mesleki eğitim ise kazanılan birikimlerin bilgi ve gelişmiş teknoloji ile harmanlanarak öğrencilere ve sonrasında bölge, ülke ile tüm dünyaya aktarılması sonucunda geleceği daha iyi, yaşanabilir ve aydınlık kılmaktadır. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı Terzioğlu Yerleşkesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'ne bağlı olarak çalışmalarına devam etmektedir.

01.2. Programın Öğretim Yöntemi, Eğitim Dili ve Öğrenci Kabulü

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'ne bağlı Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı yukarıda bahsedilen tüm bu imkânlar kapsamında öğrencilere kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve/veya girişimcilik alanında iş fırsatı sunan, nitelikli eleman yetiştirmeyi amaçlayan dört yarıyılık tam zamanlı bir lisansüstü programıdır. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programının örgün eğitimi bulunmaktadır. Eğitim dili Türkçe olmakla beraber zorunlu yabancı dil dersi İngilizcedir.

Programımızın örgün öğretim programı, 2022 verilerine göre 19 kayıtlı öğrencisi bulunmaktadır. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programına kaydolan öğrenciler, anabilim dalı içi ve izin verilen ölçü de anabilim dalı dışı olmak üzere toplam 21 kredilik ders almak zorundadırlar. Ders dönemlerini başarı ile tamamlayan öğrenciler, danışmanlarının ve isteyen katılımcıların önünde kredisiz bir seminer dersi vermek zorundadırlar. Seminer dersi, mezuniyet şartı olup öğrenim süresi içerisinde herhangi bir dönemde verilmelidir. Ders dönemini tamamlayan öğrenciler tez önerisini jüri önünde sunup kabul ettirmek durumundadırlar. Tez önerisi kabul edilen öğrenciler en az iki dönem uzmanlık alan dersi alarak bu süreçte tez çalışmalarını tamamlamalıdır. Danışman önerisi ve Enstitü oluru ile oluşturulacak üç kişilik bir jüri karşısında tez sonuçlarını savunan

ve başarılı bulunan öğrenciler mezun olarak “Yüksek Ziraat Mühendisi” unvanı almaya hak kazanmaktadırlar.

01.3. Programın İdari Yapısı, Öğretim Kadrosu

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programında kadrolu olarak görev yapan altı Profesör, bir Doçent, iki Doktor Öğretim Üyesi ve iki Araştırma Görevlisi Doktor bulunmaktadır. Bölüm başkanı fakülte dekanına bağlı olarak görev yapmaktadır. Anabilim dalı başkanı enstitü müdürü başkanlığındaki enstitü kuruluna bağlı olarak görev yapmaktadır. Anabilim dalı başkanının hazır bulunduğu enstitü kurulunda programa ait dersler, öğretim planı ve sınav takvimi gibi konuları aktif olarak planlamaktadır. Aşağıda aktarılanlardan da anlaşılacağı üzere programımız hedefleri olan bu hedeflerin ulaşılabilirliğini sürekli test ederek bu hedeflere doğru ilerleyen, şeffaf ve katılımcı bir yönetim tarzıyla ilgili tüm paydaşları sürece dâhil etmeye çalışan deneyimli kadrosuyla güçlü ve rekabetçi bir yapıya sahiptir. Ziraat Fakültesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programına ait öğretim kadrosunun mevcut durumuna yönelik detaylı bilgiler aşağıdaki tablolarda bilgilerinize sunulmuştur.

01.4. Programın Vizyon ve Misyonu

Programın Misyonu; 21. Yüzyılın getirdiği bilgi, deneyim ve altyapı ile donatılacak olan eğitim öğretim kadrosunun rehberliğinde çeşitli alanlarda, ulusal kaynakları değerlendirmeye yönelik uluslararası düzeyde yaratıcı araştırmalar yapmak, ülkenin geleceği için üstün nitelikli bireyler yetiştirmek, araştırma ve eğitim alanlarındaki birikimi toplumun yararına sunmaktır.

Programın Vizyonu; Yurt içinde olduğu gibi uluslararası platformlarda da hiçbir konuda kaliteden ödün vermeyen, yüksek nitelikli, ilkeli öğretim üyesi kadrosuna ve çağdaş altyapı ve donanımlara sahip olarak, bu olanaklar ile üstün nitelikli ve her ortamda rekabete açık öğrenciler yetiştirmek ve mezunlarını en çok tercih edilenler arasında en üst sıraya yerleştirmek en önemli vizyonumuzdur.

Programımızın vizyon ve misyonunu oluşturan temel amaçlar;

- Eğitim, öğretim ve araştırma kalitesi ile ülkemiz ve uluslararası kurum ve kuruluşlarda tercih edilen,
- Teknolojik gelişmelere duyarlı, toplumun ve sektör temsilcilerinin beklentilerine uygun insan kaynağı yetiştiren,
- Ulusal ve uluslararası akademik çevrede bölümümüzü en etkin şekilde temsil eden,
- Öğretim elemanları ile sonuç odaklı bir eğitim profili oluşturan,
- Katılımcı, kendine güvenen bireyler yetiştiren,
- Ulusal ve uluslararası değerlere saygılı, modern yönetim ilkelerini ve toplam kalite anlayışını benimsemiş ve kendini sürekli yenileyen bir program olmaktır.

Programımızın vizyon ve misyonunu oluşturan temel değerler;

- Atatürk İlke ve İnkılaplarına bağlı olmak,
- Vatan sevgisiyle görevini anayasa, uluslararası hukuk ilkeleri, insan hakları ve Yüksek öğretim mevzuatıyla ilgili tüm yasal düzenlemelere uyarak yerine getirmek,
- Din, dil, ırk, milliyet, renk, düşünce farklılığı gözetmeksizin insanları sevmek ve saymak, Çalışmaktan, doğruluktan ve dürüstlükten taviz vermemek,
- Üniversitenin misyon ve vizyonuna bağlı olmak, Bilimin uluslararası kabul görmesine inanmak,

- Yenilikçi olmak, değişimi yönetmek ve gerçekleştirmek, Kurumsal bağlılığa, kurum içinde uyum ve dayanışmaya önem vermek,
- Zaman yönetimine özen göstererek sürekli mükemmelliği yakalamaya çalışmak,
- İşimizi sevmek ve özgün araştırmalar yapmak,
- Sürdürülebilir rekabet avantajı sağlamak.

01.5. Programın Amacı

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programının amacı; toprak ve bitkinin yapı ve niteliklerinin incelenmesi, en yüksek miktarda ve kalitede ürün elde edebilmek için gerekli niteliklerin toprağa kazandırılması, toprağın korunması konularında araştırmalar yapmak, ülke tarımını daha iyi noktalara taşıyabilecek bilgilerle donanmış elemanları yetiştirmektir. Programın diğer bir amacı, öğrencinin bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanması, takım çalışmasını öğrenmesini sağlamaktır. Bu doğrultuda öğrencilere, toprağın oluşumu, farklı toprakların Dünya’da ve ülkemizdeki dağılımları, haritalanmaları, toprakların fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri, toprak kirliliği, bitkilerin beslenmesi ve gübrenmesi, sürdürülebilir tarım vb. konularda teorik bilgiler verilmekte, uygulamalı derslerle de öğrenciler iş hayatına hazırlanmaktadır.

Özellikle toprak bilimi ve bitki besleme alanlarında;

- Ekip ve proje çalışmalarına yatkın,
- İnsan ilişkileri iyi ve iletişime azami derecede önem veren,
- Girişimcilik ruhuna sahip,
- Araştırmacı ruha sahip,
- Teknolojik gelişimlere açık,
- Yabancı dil öğrenmeye önem veren öğrenciler yetiştirmeyi amaç edinmektedir.

01.6. Programın Hedefi

Program mezunlarının, nitelikli biçimde yetişmiş işgücü potansiyeli olarak, çalışacakları sektörle ilgili ulusal ve uluslararası platformda yaşanan güncel gelişmeleri takip eden, iletişim becerisi yüksek, özgüveni tam, girişimci ve yenilikçi mühendisler olarak hizmet vermelerini hedeflemektedir. Ayrıca programın hedeflerinden bir diğeri mezun olan öğrencilerin ülkedeki üniversite, araştırma kurum ve kuruluşlarında ve özel sektörde ihtiyaç duyulan nitelikli ve konusunda uzman mühendisler olarak yetiştirilmesine katkıda bulunmaktır.

01.7. Kazanılan Derece

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programını bitiren öğrenciler yüksek lisans diploması almaya hak kazanmakla birlikte ayrıca "Ziraat Yüksek Mühendisi" unvanı almaya hak kazanmaktadırlar. Bu programda öğrenim gören öğrenciler en az 60 AKTS’lik 21 krediden az olmamak kaydıyla en az yedi ders, seminer dersi, uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşur. Tez çalışmasının toplam AKTS kredisi en az 60’tır. Öğrenci, tez önerisinin EYK tarafından onaylanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl uzmanlık alan dersine kayıt yaptırmak zorundadır. Öğrenciler, lisansüstü programlarında alınması öngörülen tüm derslerden en az CC/S notu ile başarılı olmakla birlikte 4.00 üzerinden en az 2.50 Genel Not Ortalaması’na da sahip olmakla yükümlüdürler.

01.8. Öğrencilerin Programı Seçerken Sahip Olması Gereken Yetkinlikler

Adayların yüksek lisans programına kabul edilmesi için;

1) Bir lisans diplomasına sahip olmaları gerekir.

2) Yüksek lisans programına başvuranların mezuniyet not ortalamasının 100 tam not üzerinden en az 60 olması gerekir. Belirlenen lisans not ortalamasının alt sınırı Senato kararı ile yükseltilebilir. Başvuran adayların mezuniyet ortalamaları, not dönüşüm hesabı ve Senatonun kararı ile belirlenen not dönüşüm cetveli esas alınarak yapılır.

3) Lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan Türk uyruklu adayların YÖK'ten denklik belgesi almış olmaları gerekir.

4) ALES'den başvurduğu programın puan türünde en az YÖK tarafından ilan edilen 55 standart puanı almış olmaları gerekir. YÖK tarafından belirtilen diğer uluslararası sınavlardan alınan eşdeğer puanlar da geçerlidir. Yüksek lisans programına başvuruda bulunabilmek için belirlenen ALES puanının alt sınırı Senato kararı ile yükseltilebilir. Ayrıca analitik düşünebilme, sayısal yetkinlikler, bireysel ve çevresel farkındalık, empati, eksikleri fark edebilme ve sorunlara çözüm önerileri geliştirebilme, fikir ve proje geliştirebilme, girişkenlik ve girişimci ruha sahip olma, belirsizliklere katlanabilme, mücadeleci ruha sahip olma, okumaktan ve yeni şeyler öğrenmekten zevk alma, yeniliklere ve değişime açık olma, yenilikleri takip etme, günümüz dünyasında tarım sektöründeki güncel gelişmelere mikro ve makro düzeyde ilgi duyma gibi yetkinliklere sahip olmaları bu programda alacakları eğitim sürecinde onlara katkı sağlamaktadır.

01.9. Öğrencilerin Öğrenimleri Sonunda Sahip Olacağı Yetkinlikler

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programından mezun olan öğrenciler;

Üniversite, Tarım ve Orman Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım Kredi Kooperatifleri, Belediyeler, Ziraat Odaları ve Birlikler, Gübre fabrikaları, bankalar, toprak/bitki/gübre ve su analizi yapan tüm resmi ve özel laboratuvarlar vb. kurum ve kuruluşlarda çalışma olanaklarına sahiptirler. Ayrıca. 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanununun öngördüğü Toprak Etüd ve Haritalama, Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Projelerinin hazırlanmasında yetkili olan Ziraat Mühendisleri sadece Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü ve Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı mezunlarıdır.

01.10. Programın Mevcut Öğrenci Profili

Hemen her alandan her öğrencinin tercih ettiği bir lisans programı olan Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programımızda genel olarak ve yoğunlukla Akdeniz, Marmara, Ege ve Doğu Anadolu Bölgelerinden; Antalya, Mersin, Muğla, Afyonkarahisar, İstanbul, Manisa, Balıkesir, Uşak, Mardin, Muş, Bitlis, illerinden ve bu illerin ilçelerinden gelen lisans mezunları tercih etmektedir.

01.11. Program Mezunlarının Mesleki Profili

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı mezunları kamu kurumlarında, özel işyerlerinde, sivil toplum kuruluşlarında veya yasal şartları sağladıktan sonra girişimci olarak kendi işyerlerini açıp çalışabilmektedirler. Programımızı başarıyla tamamlayan öğrenciler çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin, üretim, pazarlama, satış ve idari işler gibi farklı bölümlerinde Ziraat Yüksek Mühendisi unvanı ile iş imkânlarına sahip olabilmektedir. Ayrıca, kendi işletmelerini kurarak gübre/ilaç bayii olarak ya da danışmanlık hizmeti vererek de sektörde yer alabilmektedir.

01.12. Programın Paydaşları

Programımızın gelişebilmesi, eğitim kalitesini artırabilmesi, çağdaş ve modern eğitim teknolojileri ile donatılabilmesi ancak tüm paydaşlarının desteği ile mümkün olabilecektir. Bu amaçla paydaşları belirleyerek onların durumlarını da dikkate alacak şekilde stratejilerini belirlemiştir. Bu kapsamda

paydaşlarımız:

- Valilik, kaymakamlık ve diğer resmî kuruluşlar,
- Yüksek Öğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul,
- Kamu Kurumları,
- Ulusal ve Uluslararası eğitim ve araştırma kurumları,
- Özel Sektör Kuruluşları,
- Sivil Toplum Kuruluşları,
- Bankalar,
- Akademik personelimiz ve aileleri,
- İdarî personelimiz ve aileleri,
- Öğrencilerimiz ve aileleri,
- Mezunlarımız olmaktadır.

01.13. Programın İletişim Bilgileri

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Terzioğlu Yerleşkesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü 17100, Merkez / ÇANAKKALE

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Yasemin KAVDIR

E-posta: kavdirya@comu.edu.tr

Telefon: 0 (286) 218 00 18 / Dâhili: (23046)

Kanıtlar

[Tablo 7. Öğretim Elemanlarının Aldığı Burs ve Ödüller.docx](#)

[Tablo 5. Öğretim Kadrosunu Analizi.docx](#)

[Tablo 3. Doktora Programından Mezun Olan Öğrenci Sayısına Yönelik İstatistikler.docx](#)

[Tablo 6. Öğretim Kadrosunun Tamamlanan veya Halen Devam Etmekte Olan Projeleri \(2015-2021\).docx](#)

[Tablo 2. Öğretim Kadrosunun Ders Yükü Dağılımlarına Yönelik İstatistikler.docx](#)

[Tablo 1. Programdaki Öğretim Elemanlarının Dağılımı.docx](#)

[Tablo 4. Öğretim Elemanlarının Akademik Yayınlarına Yönelik İstatistikler 2021.docx](#)

1. ÖĞRENCİLER

1.1. Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

1.1. Öğrenci Kabulleri

Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz

önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Lisansüstü eğitim programlarına öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır;

a) Değişik, RG-22/12/2011 -28150 tarih-sayılı yönetmelik gereği; Yüksek lisans programlarına başvuracak adayların lisans öğrenimini tamamlamış ve başvuru koşullarını sağlamış olmaları gerekmektedir.

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programına başvuru ve kabul için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 11) gereği;

1) Bir lisans diplomasına sahip olması gerekir,

2) Tezli yüksek lisans programına başvurabilmek için adayın 4,00 üzerinden en az 2,00 (60/100) lisans genel not ortalamasına sahip olması gereklidir. Mezuniyet ortalamaları 100'lük sisteme göre hesaplanır. Öğrencinin transkriptinde yüzlük not ortalaması olmaması halinde ortalamaların 100'lük sisteme dönüştürülmesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen not dönüşüm cetveli esas alınır. Tezli yüksek lisans programına başvuranların ALES'ten başvurduğu programın türünde en az 55 puan veya Yükseköğretim Kurulu tarafından denkliği kabul edilen sınavlardan Senato tarafından kabul edilen eşdeğer puanı alması gerekir.

3) Lisans öğrenimini yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik/tanınma belgesi almış olmaları gerekir.

4) Yabancı dil koşulu aranması durumunda; ÖSYM tarafından düzenlenen yabancı dil sınavları, YÖKDİL sınavı, ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarının sonuçları veya Üniversite yabancı dil sınavının sonucu değerlendirmeye alınır.

5) Ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı, ilgili programın puan türünde Yükseköğretim Kurulu tarafından ilan edilen ALES, genel not ortalaması ve yabancı dil taban puanlarından az olmamak şartıyla EK kararı ve Senatonun kabulü ile özel koşullar belirleyebilir.

6) Yüksek lisans programlarına başvurularda; ALES puanı, ana sanat dalları programlarında sanatta yetenek sınavı/değerlendirme puanı, Tıp Fakültesi mezunları için temel tıp bilimleri programlarında temel tıp puanı ve bunlara ilaveten yabancı dil puanı, lisans not ortalaması, yazılı ve/veya sözlü sınav sonucu gibi değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir. Senato tarafından belirlenen değerlendirme ölçütleri ve oranlarına göre hesaplanan giriş puanları dikkate alınarak öğrenci kabul edilir.

7) Özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programların ana bilim/ana sanat dallarına öğrenci kabulünde ve doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Adayların başvurduğu programlara göre, sanatta yetenek sınavı veya değerlendirmesinden 60'tan az olmamak üzere Senato tarafından belirlenen puanı almış olmaları gerekir.

8) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvurularda, doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/dış hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarından da ALES puanı şartı aranmaz. Bu kapsamdaki adayların değerlendirme işlemleri için; mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, 55'ten düşük 75'ten fazla olmamak üzere Senato tarafından bir puan belirlenir ve ilgili programın şartlarında ilan edilir. Bu adaylar daha önceden aldıkları puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda başvuru yapabilirler. İlan edilen puan, puan türüne bakılmaksızın ALES puanı olarak hesaplamalara dahil edilir.

9) Tezsiz yüksek lisans programlarının giriş puanının belirlenmesinde ALES puanının istenmesi halinde ALES puanının %50'si alınır. ALES puanının istenmemesi halinde değerlendirme ölçütleri EK'nin

önerisiyle Senato tarafından belirlenir.

10) Tezli yüksek lisans programlarına giriş notunun belirlenmesinde ALES puanının %50'si alınmak koşuluyla diğer değerlendirme ölçütleri EK'nin önerisiyle Senato tarafından belirlenir.

11) Tezli yüksek lisans programlarına kabul edilebilmek için giriş puanının en az 60 olması gerekir.

12) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabul şartları, EABDK/EASDK'nin kararı, EK'nin uygun görüşü ve Senatonun kararı ile belirlenir.

13) Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulüne ilişkin diğer esaslar EK'nin önerisi ve Senatonun kararıyla belirlenir.

14) Yüksek lisans programları için, giriş puanları eşit olan adaylardan, ALES puanı yüksek olana, ALES puanları eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan öğrenciye öncelik verilir.

Bilimsel Hazırlık

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Bilimsel Hazırlık” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 13) gereği;

1) Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin onayıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

2) Bilimsel hazırlık öğrencisi, iki yarıyıl içinde EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin onayıyla en az dört, en çok sekiz derslik bilimsel hazırlık programını almak ve başarmak zorundadır. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

3) Bilimsel hazırlıkta alınacak dersler; yüksek lisans öğrencileri için lisans düzeyinde, doktora/sanatta yeterlik öğrencileri için lisans ve/veya yüksek lisans düzeyinde ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararı ile belirlenir.

4) Bilimsel hazırlığa kabul için, adayın yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programını kazanmış olması gerekir. Bilimsel hazırlığa kabul edilen adaylar için, EABDK/EASDK önerisi ve EYK'nin kararı ile bir tez danışmanı atanır. Tez danışmanı atanıncaya kadar danışmanlık Enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanı veya görevlendirdiği öğretim üyesi tarafından yürütülür.

5) Bilimsel hazırlığa kabul edilen öğrencinin başvurmuş olduğu lisansüstü programa devam edebilmesi için, bilimsel hazırlık derslerinin her birini, yüksek lisansta en az CC, doktora ve sanatta yeterlikte ise en az CB notuyla tamamlaması gerekir.

6) Bilimsel hazırlıkta alınan dersler, lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez ve lisansüstü not ortalamasına dâhil edilmez.

7) Öğrenci başarısız olduğu bilimsel hazırlık derslerinin yerine ilgili EABDK/EASDK önerisi ile EYK'nin onayladığı bilimsel hazırlıkta başka derslere de kayıtlanabilir.

8) Bilimsel hazırlığın süresi en çok iki yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dahil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişkisi kesilir. Bilimsel hazırlıkta geçirilen süre yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programı sürelerine dahil edilmez.

9) Uzaktan öğretim ve tezsiz yüksek lisans programlarında bilimsel hazırlık uygulanmaz.

Yabancı dil hazırlık programı

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Yabancı dil hazırlık programı” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 14) gereği;

1) İleri seviyede yabancı dil becerisi gerektiren lisansüstü programlar için EK'nin önerisi, Senatonun kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayıyla yabancı dil hazırlık programı açılabilir. Yabancı dil hazırlık programında geçirilen süre, bu Yönetmelik hükümlerinde belirtilen yüksek lisans veya doktora/sanatta yeterlik programı sürelerine dâhil edilmez. Yabancı dil hazırlık programının uygulama esasları EK'nin önerisi ve Senatonun kararıyla düzenlenir.

Kanıtlar

[Tablo 9. Yüksek Lisans Programından Mezun Olan Öğrenci Sayısına Yönelik İstatistikler.docx](#)

[Tablo 8. Yüksek Lisans Programına Kayıtlı Öğrenci Sayısına Yönelik İstatistikler.docx](#)

1.2. Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 15) gereği;

1) Üniversite bünyesindeki başka bir enstitünün ana bilim/ana sanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programlarında bilimsel hazırlık hariç en az bir yarıyılı tamamlamış, derslerinden geçerli not almış ve disiplin cezası almamış öğrenciler, belirlenen kontenjanlar dâhilinde lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

2) Yatay geçiş kontenjanları ve kontenjanlarda başvurulabilecek programlar, ana bilim/ana sanat/bilim/sanat dalı/program başkanlıklarının görüşü alınarak, EK'nin önerisi ve Senato kararı ile belirlenir, eğitim-öğretim dönemi başlamadan önce ilân edilir.

3) Yatay geçiş başvuruların değerlendirilmesi ve kabulü EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile gerçekleştirilir.

4) Yatay geçiş başvurusu kabul edilen öğrencinin öğrenim süresinin hesaplanmasında öğrencilerin gelmiş olduğu lisansüstü programda geçirmiş olduğu süreler de hesaba katılır.

5) Yatay geçişi kabul edilen öğrencinin daha önce almış olduğu lisansüstü dersler, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK kararı ile ders yüküne sayılabilir.

6) Üniversitede öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi kadrosuna atanıp göreve başlayanlar başka bir üniversitede lisansüstü eğitim-öğretim görüyorsa, kontenjan şartı aranmaksızın, geçiş yaptığı tarihteki mezuniyet ve diğer koşulları yerine getirmeyi kabul ederek yatay geçiş yapabilirler.

7) Tezli bir programdan tezsiz yüksek lisans programlarına veya tezsiz bir programdan tezli yüksek lisans programlarına geçiş, öğrencinin başvurusu, EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK kararı ile yapılabilir.

8) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, lisansüstü programlarda öğrenciler sadece ders aşamasında yatay geçiş yapabilirler. Üniversitede öğretim görevlisi veya araştırma görevlisi kadrosuna atanıp göreve

başlayanlar için ders aşamasında olma koşulu aranmaz.

9) Yatay geçişlerle ilgili diğer hususlar, Senato tarafından belirlenen esaslara göre düzenlenir.

Özel öğrenci kabulü

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Özel öğrenci kabulü” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 16) gereği;

1) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere kayıtlı olduğu Enstitü EABDB/EASDB'nin onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Başvuru sahipleri, dersi verecek öğretim üyesinin kabulü, EABDB/EASDB'nin onayı ve EYK kararı ile lisansüstü programlara özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

2) Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı olduğu EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK kararı ile yürütülür.

3) Özel öğrenci başvuru tarihleri akademik takvimde belirtilerek, Enstitünün internet sayfasında ilan edilir. Başvurular EABDB/EASDB'nin görüşü doğrultusunda, EYK tarafından karara bağlanır.

4) Özel öğrenciler başvurdukları programda ilgili dönemde açık olan derslere kayıt olabilir. Özel öğrenciler için ayrıca ders açılmaz.

5) Özel öğrenciler ders ve sınavlarla ilgili olarak, diğer lisansüstü öğrenciler için geçerli olan yükümlülükleri yerine getirmek zorundadırlar.

6) Bu öğrencilere diploma veya sertifika verilmez; ancak talepleri halinde kayıtlı oldukları dersleri ve aldıkları notları gösteren bir belge verilir.

7) Dersleri almaları uygun bulunan adaylardan ücret yatırması gerekenler, ilgili derse/derslere kayıt olabilmeleri için Üniversite Yönetim Kurulu tarafından tespit edilen ders saat ücretini ödemeleri ve bütün adayların istenen belgeleri teslim etmeleri gerekir. Kayıt oldukları dersleri bırakmak istemeleri halinde o ders için ödedikleri ücret iade edilmez.

8) Özel öğrenciler, 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliğine tabidir.

Öğrenci değişimi

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Öğrenci değişimi” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 17) gereği;

1) Karşılıklı anlaşmalar çerçevesinde Üniversite ile yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumları arasında değişim programları (Erasmus, Farabi, Mevlana ve benzeri) düzenlenebilir. Değişim programları mevzuat, Yükseköğretim Kurulu kararları, ikili anlaşmalar ve Senato kararlarına göre yürütülür.

2) Değişim programları çerçevesinde, yurt içindeki ve yurt dışındaki üniversitelere bir veya iki yarıyıl süreyle öğrenci gönderilebilir.

3) Değişim programları kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyıllar, programın öğrenim süresinden sayılır.

4) Öğrencilerin değişim programları kapsamında diğer yükseköğretim kurumlarında tamamladığı ders ve diğer öğretim faaliyetlerinin, programındaki derslere eşdeğerliği EABDK/EASDK'nin uygun görüşü

ve EYK'nin kararı ile belirlenir. Değişim programlarında alınan notların Üniversite not sistemine çevrilmesinde Senato tarafından kabul edilen not dönüşüm tablosu esas alınır.

5) Değişim programı kapsamında başka üniversitelerden gelen öğrencilere de Üniversitede eğitim aldıkları süre içerisinde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır ve aldıkları dersler için kendilerine transkript verilir.

Yabancı uyruklu öğrenci kabulü

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Yabancı uyruklu öğrenci kabulü” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 18) gereği;

1) Yabancı uyruklu adaylar ile lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, EABDK/EASDK'nin önerisi, EK'nin kararı ve Senatonun kabulü ile belirlenir. İlgili mevzuata aykırı olmamak kaydıyla, yabancı uyruklu adaylar için, farklı bir başvuru takvimi ve farklı başvuru, değerlendirme ve kabul esasları belirlenebilir.

2) Yabancı uyruklu adayların başvurularında, lisans derecesi ile kabul edilen doktora/sanatta yeterlik veya yüksek lisans programlarına kabul edilecekler için lisans, diğer adaylar için tezli yüksek lisans mezuniyet belgeleri ile not dökümlerinin aslı ve onaylı Türkçe tercümelerini, ayrıca lisansüstü programları izleyebilecek Türkçe bilgisinin olduğunu gösteren, üniversitelerin Türkçe öğrenim, uygulama ve araştırma merkezlerinden asgari C1 düzeyinde alınan bir belgeyi Enstitüye sunmaları zorunludur. Lisans/tezli yüksek lisans öğrenimini Türkiye’de tamamlamış olan yabancı uyruklu öğrencilerden ve yabancı dilde yürütülen programlara başvuracak adaylardan Türkçe yeterlilik belgesi istenmez. Yabancı dilde verilen lisansüstü eğitim programlarına başvuracak yabancı uyruklu öğrencilerin, başvurdukları programın dil yeterliliğini sağlamış olmaları gerekir.

3) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile imzalanmış protokol, ikili anlaşma, Avrupa Birliği Uyum Programı, öğrenci değişim programları ve benzeri anlaşmalara istinaden gelen yabancı uyruklu hükümet burslusu öğrenciler, lisansüstü programlara öğrenci kabulüne ilişkin hükümlere bakılmaksızın programa kabul edilirler. Diğer yabancı uyruklu öğrenciler için birinci ve ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programından mezun olan öğrenciler, kamu ve özel sektörde çalışma olanaklarına sahiptirler. Programımız bu kapsamda mezunlarının, nitelikli biçimde yetişmiş işgücü potansiyeli olarak, çalışacakları sektörle ilgili ulusal ve uluslararası platformda yaşanan güncel gelişmeleri takip eden, iletişim becerisi yüksek, özgüveni tam, girişimci ve yenilikçi uzmanlar olarak hizmet vermelerini hedeflemektedir.

Özellikle, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme alanı başta olmak üzere ilgili tüm alanlarda;

Ekip ve proje çalışmalarına yatkın,

İnsan ilişkileri iyi ve iletişime azami derecede önem veren,

Girişimcilik ruhuna sahip,

Araştırmacı ruha sahip,

Teknolojik gelişimlere açık,

Yabancı dil öğrenmeye önem veren öğrenciler yetiştirmeyi amaç edinmektedir.

Kurulduğumuz günden bugüne mezun olan öğrencilerimiz ve halen aktif kayıtlı bulunan öğrencilerimiz ilgili bilgi kanıtlarda sunulmuştur.

Kanıt Linkleri:

[ÇOMÜ Öğrenci İşleri Başkanlığı](#)

[LEE Mevzuat](#)

Kanıtlar

Tablo 8. Yüksek Lisans Programına Kayıtlı Öğrenci Sayısına Yönelik İstatistikler 2022.docx

Tablo 9. Yüksek Lisans Programından Mezun Olan Öğrenci Sayısına Yönelik İstatistikler 2022.docx

1.3. Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Programımızdaki öğrenciler, yabancı dil, mülakat, not ortalaması gibi istenen şartları yerine getirdikleri takdirde Yüksek Lisans eğitimlerinin belirli bir döneminde başka bir yükseköğretim kurumunda yurt içi (Farabi) ve yurt dışı (Erasmus) öğrenci programları ile eğitim görebilirler. Üniversitemizin ise bu konuda anlaşmalı olduğu üniversiteler bulunmaktadır. Bunlara Erasmus ve Dış İlişkiler Koordinatörlüğü web sitemizden aktif olarak ulaşılmaktadır. Ayrıca enstitümüzde öğrenci değişim programlarıyla da ilgili bir koordinatörlük bulunmakta ve öğrencilerimiz aktif olarak buradan ve kendi program danışmanlarından destek almaktadır.

Erasmus programı, ise Avrupa'daki yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile çok yönlü işbirliği yapmalarını teşvik etmeye yönelik Avrupa Birliği' nin bir eğitim programıdır. Yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile ortak projeler üretip hayata geçirmeleri, öğrenci, idari ve akademik personel değişimi yapabilmeleri için hibe niteliğinde karşılıksız mali destek sağlamaktadır. Erasmus öğrenim hareketliliği, Yükseköğretim Kurumu öğrencilerinin bir akademik yıl içerisinde eğitimlerinin bir veya iki dönemini Avrupa Birliği üyesi bir ülkedeki anlaşmalı bir yükseköğretim kurumunda gerçekleştirmesi olarak tanımlanmaktadır. Değişimin gerçekleşeceği akademik yıl birinci sınıfta okuyan Yüksek Lisans öğrencilerimiz Erasmus öğrenim hareketliliğine başvuruda bulunabilmekte, ancak değişim başladığında öğrencilerimizin 1. sınıf öğrencisi olmamaları gerekmektedir. Erasmus değişim programına başvurabilmesi için öğrencilerimizin yükseköğretim kurumu bünyesinde örgün eğitim kademelerinin herhangi birinde (birinci, ikinci veya üçüncü kademe) bir yükseköğretim programına kayıtlı, tam zamanlı öğrenci olması gerekmektedir. Program öğrencilerimizin kümülatif akademik not ortalamasının (GNO) en az 2.50/4.00 olması gerekmektedir. Başvuru dönemlerinde öğrencilerimiz başvurularını Üniversitemizin web sayfasında (<http://erasmus.comu.edu.tr/ogrenim-genel-bilgi.html>) yayınlanan link aracılığı ile yapmaktadırlar. Öğrencilerimizin başvuru yapabilmesi için bölümümüz ile Erasmus Üniversite Beyannamesi sahibi bir AB Yükseköğretim Kurumu arasında ilgili akademik yılda (örn. 2019-2020 Eğitim-Öğretim Yılı için) geçerli olan bir Erasmus İkili Anlaşması olması gerekmektedir. Ayrıca öğrencilerimiz Fullbright değişim programına da başvuru yapabilmektedirler.

1.4. Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Danışmanlar, öğrencilerin kayıt yenileme, ders ekleme bırakma, mezuniyet işlemlerine onay vermekle ve öğrencilerin kayıtlı oldukları programı izlemelerinde; eğitim-öğretim çalışmaları ve üniversite yaşamıyla ilgili sorunlarının çözümünde rehberlik yapmakla görevlidirler. Program öğrencilerinin başarısını takip etme, danışmanlık hizmeti verme, niteliklerini geliştirme ve izleme sorumluluğunu

yüklenmiştir. Öğrenci başarısının değerlendirilmesi ve izlenmesi öğretimde amaçlanan hedeflere ulaşılmasının bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Başarı, bireysel sınav notu ve sınıf bazında genel ortalamaların izlenmesi ile değerlendirilmektedir. Aynı zamanda danışman öğretim elemanı öğrencileri birinci sınıftan itibaren her konuda bilgilendirmek, yönlendirmek ve takip etmek durumundadır. Fakültemizde tüm bölüm başkanlıklarına bağlı programların program danışmanı öğretim elemanları bulunmaktadır. Program danışmanı olan öğretim elemanları ise öğrencilerin sadece , kayıt yenileme, ders kayıt veya ders danışmanlık işlemleriyle değil aynı zamanda onlarla dostane ilişkiler içerisine girerek tıpkı bir mentor veya koç gibi öğrenciler yönlendirilmeye çalışılmakta ve destek görmektedirler. Bunun yanı sıra fakültemizdeki tüm öğretim elemanları öğrencilerle yakın ilişkiler içerisinde olup onları yönlendirmektedir. Öğretim elemanlarıyla bu şekilde rahat iletişim kurup destek görmek de öğrencilerimizin motivasyonunu arttırmakta ve memnuniyet düzeylerini ciddi oranda etkilemektedir.

1.5. Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Sınavlar ve değerlendirme

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Sınavlar ve değerlendirme” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 26) gereği;

1) Her ders için en az bir ara sınav ve bir yarıyıl sonu notu verilir. Ara sınav notu öğrencinin hazırladığı ödevler, yaptığı uygulamalı çalışmalar ve/veya girdiği sınavlar temel alınarak verilebilir. Yarıyıl sonu notu, yarıyıl sonu sınavı temel alınarak verilir. Yarıyıl sonu sınavı, yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. Dersin niteliğine göre, ödev ve benzeri çalışmalar da yarıyıl sonu sınavı yerine sayılabilir. Devamsızlık sınırını aşan öğrenciler o dersin yarıyıl sonu sınavına giremez, girmeleri durumunda da devamsızlıktan kalırlar. Tez çalışması, uzmanlık alan dersi, seminer ve dönem projesi dersleri için yarıyıl sonu sınavı yapılmaz.

2) Bir derste yapılacak sınavların, ödev, proje, sözlü sunum gibi çalışmaların sayısı ve niteliği dersi veren öğretim üyesi tarafından belirlenir ve yarıyıl başında ilan edilir.

3) Her yarıyıl sonunda yarıyıl sonu sınavından sonra bütünleme sınavı yapılır. Bir dersten devamsızlık nedeniyle başarısız olanlar o dersin bütünleme sınavına giremezler. Bütünleme sınavının notu yarıyıl sonu notu yerine sayılır.

4) Yeterlik, seviye tespit, lisansüstü programlara giriş sınavları, tez önerisi savunma sınavı ve tez savunma veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, yazılı (kâğıt ortamında) ve tüm adaylara eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde ilgili EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararıyla elektronik ortamda da yapılabilir.

5) Tez savunma sınavına, sanatta yeterlik savunma sınavına, doktora ve sanatta yeterlik için yapılan yeterlik sınavına, tez izleme komitesi sınavına katılmayan ve belgelendirilmiş geçerli bir mazereti olan öğrencilere, söz konusu sınavın yapıldığı tarihten itibaren beş iş günü içinde başvurduğu takdirde, EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararı ile yeni bir sınav hakkı verilebilir.

6) Uzaktan öğretim programlarında uygulanacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile ilgili esaslar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde, EK önerisi ve Senato kararı ile belirlenir.

Mazeret sınavı

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Mazeret sınavı” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 27) gereği;

1) Mazeret sınavı, sadece ara sınavlar için geçerlidir. Öğrencinin bir dersten mazeret sınavına alınıp alınmayacağı EYK tarafından belirlenerek, mazeret sınavının hangi tarihte, nerede ve ne şekilde yapılacağı ilan edilir.

2) Mazeret sınavından yararlanmak isteyen öğrencinin sınav tarihini takip eden beş iş günü içinde mazeretini gösterir belgeyi bir dilekçe ile birlikte EABDB/EASDB'ye teslim etmesi halinde EABDK/EASDK'nin önerisi ve EYK'nin kararı ile öğrenciye mazeret sınavı hakkı verilebilir. Mazeret sınavına girmeyen öğrencilere yeni bir mazeret sınavı hakkı verilmez. Öğrencinin mazeret sınavına girebilme hakkı aşağıdaki belgeli hallerde bağlıdır:

a) Hastalık durumu ile ilgili sağlık kurulu raporu.

b) Acil hallerde aile hekimi veya 2./3. basamak sağlık kuruluşlarından alınan rapor.

c) Öğrencinin birinci derece yakınlarından birinin sınava girmesini engelleyecek bir tarihte vefatı ile ilgili belge.

ç) Trafik kazası, yangın, sel, deprem, çökme, yıkım ve benzeri beklenmeyen durumların ortaya çıkması halinde resmi makamlardan alınan belge.

d) Gözaltı veya tutukluluk halinde resmi makamlardan alınan belge.

e) EABDK/EASDK tarafından kabul edilen ve EYK tarafından onaylanan diğer mazeretler.

3) Yarıyıl sonu sınavına mazeretleri nedeniyle giremeyen veya girip de başarısız olan öğrenciler bütünleme sınavına girebilirler.

4) Geçerli mazereti nedeniyle tez sınavı ve yeterlik sınavı gibi jüri önünde yapılan sınavlara giremeyen öğrenciler için, beş iş günü içinde mazeretlerini Enstitüye bildirmeleri ve mazeretlerinin EYK tarafından kabul edilmesi halinde yeni bir sınav tarihi belirlenir.

5) Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerde Türkiye'yi, Üniversiteyi ve ilgili akademik birimi temsil etmek için görevlendirilen öğrencilere, katılmadıkları her sınav için mazeret sınavı hakkı verilir.

Notlar

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Notlar” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 28) gereği;

1) Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim elemanı tarafından, öğrencilere aldıkları her ders için, aşağıdaki harf notlarından biri, yarıyıl sonu ders notu olarak verilir. Başarı harf notuna karşılık gelen katsayılar aşağıdaki gibidir:

a) Tam Puan 100 Esasına Göre Kazanılan Not

Harfli Puan Sistemine Göre Not Karşılığı

Tam Puan 4,00 Esasına Göre Katsayı

90-100

AA

4,00

85-89

BA
3,50
80-84
BB
3,00
75-79
CB
2,50
70-74
CC
2,00
60-69
DC
1,50
50-59
DD
1,00
30-49
FD
0,50
0-29
FF
0,00

a) DS: Devamsız

b) G: Geçti

c) K: Kaldı

ç) M: Muaf

d) GR: Girmedi

3) Geçti (G) ve Kaldı (K) notları uzmanlık alan, dönem projesi ve seminer dersleri için kullanılır. Bu iki not genel not ortalamasına katılmaz.

4) Bir dersten başarılı sayılabilmek için, o dersten yarıyıl sonu notu olarak yüksek lisans öğrencisinin en az CC notu, doktora/sanatta yeterlik öğrencisinin ise en az CB notu almış olması gerekir. Seminer dersi, tez önerisi savunma sınavı, yeterlik sınavı, uzmanlık alan dersi ve dönem projesi dersinden başarılı sayılabilmek için Geçti (G) notunu almış olmak gerekir.

Ders tekrarı

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Ders Tekrarı” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 29) gereği;

1) Öğrenci başarısız olduğu seçmeli dersi tekrar alabileceği gibi, aynı kredide başka bir seçmeli dersi de alabilir. Ders tekrarında farklı bir ders seçilirse, bu ders için devam zorunluluğu aranır.

2) Bir dersten DS notu alan öğrenci, bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorundadır. Dersin devam koşulunu sağladığı halde başarısız olan öğrenci ise bu dersi tekrar aldığı anda derse devam etmek zorunda değildir. Ancak not değerlendirmesi için gerekli olan sınavlara katılması ve/veya ödevleri hazırlaması gerekir.

3) Öğrenciler başarısız olduğu zorunlu dersi tekrar almak zorundadır. Ancak başarısızlık veya devamsızlık nedeniyle tekrarlanması gereken zorunlu dersin programdan çıkartılması veya açılmaması durumunda tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin onayı ve EYK'nin kararı ile başarısız olunan zorunlu dersin yerine öğrenci başka bir dersi alabilir.

4) Tekrar edilen derslerde alınan en son not geçerlidir.

Not ortalamaları

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Not ortalamaları” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 30) gereği;

1) Öğrencinin bir yarıyılıda aldığı uzmanlık alan dersi, tez danışmanlığı, seminer, tez önerisi, doktora yeterlik çalışması, tez ve dönem projesi hariç tüm derslerin, ağırlıklı puanlarının toplamı AKTS kredileri toplamına bölünerek ağırlıklı yarıyıl not ortalaması hesaplanır. Bir öğrencinin bir dersten aldığı ağırlıklı puanı, dersin AKTS kredisi ile başarı notu katsayısının çarpımı sonucunda bulunur. Elde edilen ortalama, virgülden sonra iki basamak yürütülerek yuvarlanır.

2) Genel ağırlıklı not ortalaması; ağırlıklı yarıyıl not ortalamasının hesaplanmasındaki yol izlenerek, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmesinden itibaren almış olduğu derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır. Genel ağırlıklı not ortalamasının hesaplanmasında, tekrar edilen derslerden alınan en son not dikkate alınır.

Ders saydırma/intibak

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Ders saydırma/intibak” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 31) gereği;

1) Öğrencilerin özel öğrencilik, yatay geçiş veya daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşulları, EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile belirlenir.

2) Öğrencilerin, yatay geçiş veya lisansüstü programlar arası geçişlerde daha önce alınan lisansüstü derslerin veya faaliyetlerin/uygulamaların intibakı EABDK/EASDK'nin görüşü ve EYK'nin kararı ile yapılır. Kararda, öğrenim sürecinde öğrencinin intibakının yapıldığı yarıyıl da belirtilir.

3) Öğrencinin önceden almış olduğu derslere ait kredi ve not transfer talebi, ilgili EABDK/EASDK önerisi ile EYK tarafından karara bağlanır.

4) Ders saydırma talebinde bulunacak öğrencilerin, kayıt tarihini izleyen 15 gün içinde transkript, ders içerikleri ve bir dilekçe ile EABDB'ye başvurmaları gerekir. EABDK/EASDK önerisi ve EYK'nin onayı ile öğrencinin ders intibakı gerçekleştirilir.

Maddi hata ve nota itiraz

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Maddi hata ve nota itiraz” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 32) gereği;

1) Açıklanan yarıyıl sınav notları ile ilgili herhangi bir maddi hatanın öğretim üyesi tarafından fark edilmesi halinde dersin öğretim üyesi, notların açıklandığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde ÖBS üzerinden notu düzeltebilir. Bu süre geçtikten sonra öğretim üyesinin yazılı beyanı ve EYK onayı ile maddi hata düzeltilir.

2) Öğrenciler lisansüstü derslerde aldıkları notlara ilişkin maddi hata itirazlarını, notların ilanından itibaren beş iş günü içerisinde EABDB/EASDB'ye yazılı veya elektronik olarak yaparlar. Maddi hatalarla ilgili itirazlar için EABDB/EASDB, dersi veren öğretim üyesinden beş iş günü içerisinde görüş ister. İtiraz sonucunu EABDB ilgili öğrenciye bildirir.

3) Öğrenci, EABDB/EASDB'nin maddi hata itirazıyla ilgili verdiği karara karşı üç iş günü içerisinde Enstitü Müdürlüğüne itiraz yapabilir. Bu itirazlar için EYK tarafından, ders sorumlusunun da bulunduğu, alanın öğretim üyeleri arasından üç veya beş kişilik bir komisyon oluşturulur. Komisyon üyeleri tarafından sınav kâğıdı incelenerek düzenlenen rapor Enstitü Müdürlüğüne sunulur ve maddi hata itirazı EYK'de görüşülüp karara bağlanarak kesinleşir.

Diğer programlardan ders alma

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Diğer programlardan ders alma” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 33) gereği;

1) Tez danışmanının önerisi, EABDK/EASDK'nin uygun görüşü ve EYK'nin kararı ile yüksek lisans öğrencileri ve yüksek lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla iki, lisans derecesi ile doktora/sanatta yeterlik programlarına kabul edilen öğrenciler en fazla dört dersi Üniversitenin diğer lisansüstü programlarından veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden alabilirler.

Bir alt programdan ders alma

Anabilim Dalımız Yüksek Lisans Programında “Bir alt programdan ders alma” için ilgili yönetmelik maddesi (MADDE 34) gereği;

1) Yüksek lisans programlarında tezli yüksek lisans öğrencileri en fazla iki dersi, tezsiz yüksek lisans öğrencileri en fazla üç dersi tez danışmanının onayı ile Üniversite lisans programlarındaki derslerden seçebilir. Doktora/sanatta yeterlik programlarında da doktora/sanatta yeterlik öğrencisi en fazla iki dersi tezli yüksek lisans programından alabilir. Seçilen derslerdeki başarı notu için öğrenci bu Yönetmelikte geçen lisansüstü programlar için tanımlanan ders başarıma koşullarını sağlamalıdır. Bir alt programdan alınan dersler öğrencinin AGNO hesaplamasında değerlendirilmez.

1.6. Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Enstitümüzde ilgili bölüm başkanlıklarından oluşan mezuniyet kriterleri belirleme ve mezuniyet komisyonu bulunmaktadır. Bir öğrencinin öğrenimini başarı ile bitirerek Toprak Bilimi ve Bitki

Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programından Yüksek Lisans derecesi elde edebilmesi için programda alması gereken zorunlu ve seçmeli derslerin (60 ATKS karşılığı) tümünden başarılı olması ve kredisiz ders notlarının (YE) olması zorunludur. GNO'su 2.50 ve üzerinde olan öğrenciler koşullu başarılı derslerden de başarılı kabul edilirler. Mezun olabilmek için öğrenciler 60 AKTS kredisini mutlaka tamamlamalıdır. Bir öğrencinin GNO'su aynı zamanda mezuniyet not ortalamasıdır.

2. PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1. Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Programın amacı; toprak ve bitkinin yapı ve niteliklerinin incelenmesi, en yüksek miktarda ve kalitede ürün elde edebilmek için gerekli niteliklerin toprağa kazandırılması, toprağın korunması konularında araştırmalar yapmak, ülke tarımını daha iyi noktalara taşıyabilecek bilgilerle donanmış elemanları yetiştirmektir. Programın diğer bir amacı, öğrencinin bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanması, takım çalışmasını öğrenmesini sağlamaktır. Bu doğrultuda öğrencilere, toprağın oluşumu, farklı toprakların Dünya'da ve ülkemizdeki dağılımları, haritalanmaları, toprakların fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri, toprak kirliliği, bitkilerin beslenmesi ve gübrelenmesi, sürdürülebilir tarım vb. konularda teorik bilgiler verilmekte, uygulamalı derslerle de öğrenciler iş hayatına hazırlanmaktadır. Özellikle toprak bilimi ve bitki besleme alanlarında;

- Ekip ve proje çalışmalarına yatkın,
- İnsan ilişkileri iyi ve iletişime azami derecede önem veren,
- Girişimcilik ruhuna sahip,
- Araştırmacı ruha sahip,
- Teknolojik gelişimlere açık,
- Yabancı dil öğrenmeye önem veren öğrenciler yetiştirmeyi amaç edinmektedir.

Programımız bu kapsamda mezunlarının, nitelikli biçimde yetişmiş işgücü potansiyeli olarak, çalışacakları sektörle ilgili ulusal ve uluslararası platformda yaşanan güncel gelişmeleri takip eden, iletişim becerisi yüksek, özgüveni tam, girişimci ve yenilikçi uzmanlar olarak hizmet vermelerini hedeflemektedir. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programını bitiren öğrenciler yüksek lisans diploması almaya hak kazanmakla birlikte ayrıca "yüksek ziraat mühendisi" unvanı almaya hak kazanmaktadır. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı mezunları kamu kurumlarında, özel işyerlerinde, sivil toplum kuruluşlarında veya yasal şartları sağladıktan sonra girişimci olarak kendi işyerlerini açıp çalışabilmektedirler. Programımızı başarıyla tamamlayan öğrenciler çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin, üretim, pazarlama, satış ve idari işler gibi farklı bölümlerinde ziraat mühendisi unvanı ile iş imkanlarına sahip olabilmekte, ayrıca; kendi işletmelerini kurarak gübre-ilaç bayii olarak ya da danışmanlık hizmeti vererek de sektörde yer alabilmektedir. Bir öğrencinin öğrenimini başarı ile bitirerek Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans derecesi elde edebilmesi için programda alması gereken zorunlu ve seçmeli derslerin (60 ATKS karşılığı) tümünden başarılı olması ve kredisiz ders notlarının (YE) olması zorunludur. GNO' su 2.50 ve üzerinde olan öğrenciler koşullu başarılı derslerden de başarılı kabul edilirler. Mezun olabilmek için öğrenciler 60 AKTS kredisini mutlaka tamamlamalıdır. Bir öğrencinin GNO' su aynı zamanda mezuniyet not ortalamasıdır.

Bu özgörev, amaçlar, hedefler ve kriterler çerçevesinde Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans çıktıları belirlenirken ilgili yönetmelikler ve Bologna sistemi mutlaka dikkate alınmaktadır. Program çıktıları düzenleneceği zaman program danışmanının bölüm başkanına önerisiyle toplantı gündemi oluşturulmakta ve akademik kurul organize edilmekte ve ilgili tüm öğretim elemanlarının ve birim Bologna koordinatörümüzün de görüşü mutlaka alınmaktadır. Ayrıca gerekli

görüldüğü takdirde ve/veya öğretim planı güncellendiğinde ya da öğretim planına sadece yeni bir ders eklendiğinde dersin öğrenme çıktılarının program çıktılarıyla uyumu kontrol edilmekte gerektiğinde duruma göre program çıktıları da güncellenmektedir. Özetle program çıktıları her sene en az bir kez rutin olarak ilgili program danışmanı ve komisyon tarafından gözden geçirilmekte güncelleme gerektiğinde ise bu düzenleme yukarıdaki yöntemle yerine getirilmektedir. Bu kapsamda Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yüksek Lisans eğitimi için gerekli yeterlilikleri de zaten tanımlamıştır. Eğitim programının amaç ve hedefleri, öğrencilerin kazanması beklenen bilgi, beceri ve tutumları içerir ve mezundan beklenen yeterlik ve yetkinlikleri tanımlar bu da eğitim-öğretim bilgi sistemimizdeki program çıktılarımızda program çıktıları matrisinde aktif olarak gözlemlenebilir. Ayrıca program çıktılarının sağlanma düzeyinin dönemselsel olarak belirlenmesi de öğrencilerimizin herhangi bir dönem (güz/bahar) içerisinde aldığı derslerdeki başarı seviyesiyle de yakından ilişkilidir. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 28. maddesine göre öğrencilerin başarı durumları, derslerden almış oldukları notlar ve derslerin AKTS kredileri yoluyla hesaplanan Dönem Not Ortalaması (DNO) ve Genel Not Ortalaması (GNO) değerleriyle izlenmektedir.

Özetle bu amaç ve hedefler, programa ait mesleksel ve toplumsal beklentileri karşılama yönüne yönelik tüm yetkinlikleri kapsamaktadır. Bu yetkinlikler mezuniyet öncesi eğitime ayrılan süreye uygun ölçüde, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme tüm yönlerini örneğin; arazi değerlendirme, toprak sınıflama sistemleri, bitkilerde beslenme bozuklukları, toprak-bitki-su-ilişkileri, gübre kullanımı ve bitki sağlığı ilişkileri, toprak jeomorfolojisi, tarımda uzaktan algılama, proje yazım tekniği gibi konularda etkindir. Bunun yanı sıra laboratuvar uygulamaları ve arazi uygulamaları ile bu bilgiler pekiştirilmektedir. Ayrıca, teknik arazi incelemeleri, özel ve kamuya ait araştırma laboratuvar ve kurum ziyaretleri, bilimsel toplantı, seminer vb. katılımının sağlanarak öğrencilerimizin entelektüel, profesyonel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunulması ile bu durum perçinlenmektedir. Bu kapsamda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalının program çıktıları da kanıt olarak aşağıda bilgilerinize sunulmuştur:

- 1 Mesleğinin yerel, ulusal ve uluslararası önemini bilir ve konumuna uygun davranır. Yabancı dilde yayınlanmış çalışmalarını izler, meslektaşları ile iletişim kurar,
- 2 Fiziksel ve kimyasal analizler konusunda laboratuvar pratiği kazanır, analiz sonuçlarını değerlendirir yorumlayabilir ve rapor düzenleyebilir.
- 3 Toprakların mühendislik özelliklerini tanıyabilir.. Edinilen bilgileri toplum yararına kullanır.
- 4 Gelişen teknolojiyi değerlendirebilecek düzeyde bitki ve toprak sorunlarını çözümler. Elde ettiği verileri yorumlar ve değerlendirir.
- 5 Toprakların morfolojik ve genetik özellikleri ile toprak horizonlarını tanımlayabilir. Elde ettiği verileri yorumlar ve değerlendirir.
- 6 Toprak fiziksel sistemine ait temel prensipleri kavrayabilir ve bunlarla ilgili oluşan problemleri çözebilir. Sorunları tanımlar, analiz eder,
- 7 Toprak kimyasal sistemine ait temel prensipleri kavrayabilir ve bunlarla ilgili oluşan problemleri çözebilir. Sorunları tanımlar, analiz eder, araştırmalar yapar
- 8 Toprak ekosisteminde mikrobiyal toplulukların özellikleri ile toprak verimliliği arasında ilişkiler kurabilir. Toprağın biyolojik ve mikrobiyolojik analizlerini yapabilir ve değerlendirebilir. Sorgular ve araştırır.
- 9 Bitki besleme , gübreleme, optimum verim ve kaliteli ürün elde edilmesinde toprak ve yaprak analizlerine dayalı verilecek gübrenin miktar, zaman ve yöntemini bilir. Sorunları tanımlar analiz eder, araştırmalara ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirir

10 Mesleki ve etik sorumluluk bilincine sahiptir. Düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini verilerle destekler, uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.

11 Tarımsal atıkları değerlendirir, toprak kalitesini artırır, sürdürülebilir toprak verimliliği sağlar, çiftçilerle etkileşim içerisindedir

12 Toprak, su ve diğer doğal kaynaklarının analiz yöntemleri, tanınması, planlanması, korunması ve sürdürülebilir kullanımı konularında bilgi sahibi olmak.

13 Bitki-çevre etkileşimini bilir, her türlü topraklı ya da topraksız ortamda bitkinin beslenebilmelerini sağlayacak besleme programlarını hazırlayabilme bilgi ve becerisine sahip olur.

14 Temel Bilim, mühendislik ve toprak bilimi ve bitki besleme konularında bilgi teknolojilerini kullanarak bilgiye ulaşma, anlama ve kullanma yeteneği kazanır.

15 Proje yönetimi, laboratuvar analizleri, işyeri uygulamaları, çalışanların sağlığı, çevre ve iş güvenliği konularında yeterli bilinci taşır.

16 Toprak ve Bitki Besleme Bilim dallarında yeni teknolojileri ve yöntemleri kullanabilir. Sorunları tanımlar, analiz eder, araştırmalara ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirir.

17 Mesleki ve etik sorumluluk bilincine sahiptir. Düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini verilerle destekler, uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.

Yukarıda ilgili program çıktılarıyla örtüştüğünün görülmesi açısından tekrar aktarılan program misyon, amaç, hedefleri ve aşağıda kanıt olarak sunulan program öğretim planı, ders içerikleri ve öğrenme çıktılarından da anlaşılacağı üzere program özgörev, amaç ve hedefleriyle, öğretim planıyla, ders içerikleri ve öğrenme çıktılarıyla program çıktılarının birbirini desteklediği ve tüm bunların birbiriyle uyuşmakta olduğu açık bir biçimde görülmektedir. Ayrıca program çıktıları her sene rutin olarak en az bir kez gözden geçirilmekte ve gerekli güncelleme ilgili komisyon tarafından yerine getirilmektedir. Bu da bu ölçütle ilgili tüm detay kriterlerin tamamının karşılandığı sonucunu doğurmaktadır. Öğrencilerimiz, öğrenci adaylarımız ve tüm iç ve dış paydaşlarımız Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programına ait program çıktılarına birimimizin ve programımızın web sayfasından açık bir biçimde çok rahat erişilebileceği gibi UBYS eğitim bilgi sistemi üzerinden de erişim sağlayabilirler.

Ayrıca program özgörev, amaç ve hedefleri, öğretim planı, ders içerikleri ve program çıktılarıyla öğrenme çıktıları ilişkisi birinci sınıf öğrencilerimize dönem başında ilgili program danışmanı tarafından oryantasyon eğitiminde aktarılmakta ve gerekli çıktılar öğrencilerimize teslim edilmektedir.

Kanıt Linkleri:

[ÇOMÜ Ders Kataloğu](#)

[Bölüm Web Sitesi-Kalite Güvencesi](#)

[Stratejik Eylem Planı](#)

[Anabilim Dalı Web Sitesi](#)

2.2. Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programından mezun olan öğrenciler,

kamu ve özel sektörde çalışma olanaklarına sahiptirler. Programımız bu kapsamda mezunlarının, nitelikli biçimde yetişmiş işgücü potansiyeli olarak, çalışacakları sektörle ilgili ulusal ve uluslararası platformda yaşanan güncel gelişmeleri takip eden, iletişim becerisi yüksek, özgüveni tam, girişimci ve yenilikçi uzmanlar olarak hizmet vermelerini hedeflemektedir.

Özellikle, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme alanı başta olmak üzere ilgili tüm alanlarda;

Ekip ve proje çalışmalarına yatkın,

İnsan ilişkileri iyi ve iletişime azami derecede önem veren,

Girişimcilik ruhuna sahip,

Araştırmacı ruha sahip,

Teknolojik gelişimlere açık,

Yabancı dil öğrenmeye önem veren öğrenciler yetiştirmeyi amaç edinmektedir.

Kurulduğumuz günden bugüne mezun olan öğrencilerimiz ve halen aktif kayıtlı bulunan öğrencilerimiz ilgili bilgi kanıtlarda sunulmuştur.

Kanıt Linkleri:

[ÇOMÜ Öğrenci İşleri Başkanlığı](#)

[LEE Mevzuat](#)

2.3. Kurumun, fakültenin ve bölümün özgörevleriyle uyumlu olmalıdır.

Program amaçlarına ulaşma kapsamında Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programının misyonu ve eğitim amaçları Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Lisansüstü Eğitim Enstitüsü özgörevleriyle uyumludur. Bu uyum yukarıdaki bölümlerde olduğu gibi bu bölümde de açıkça aktarılmıştır.

Üniversitemizin misyonu; Eğitim ve öğretimde bilgili, donanımlı, kültürlü ve özgüveni yüksek bireyler yetiştirmeyi hedefleyen; bilimsel çalışmalarda uygulamaya dönük, proje odaklı ve çok disiplinli araştırmalar yapma anlayışını benimsemiş; paydaşlarıyla sürdürülebilir ilişkileri gözeten; bilgiyi, sevgiyi ve saygıyı Çanakkale'nin tarihi ve zengin dokusuyla harmanlayan; **kalite odaklı, yenilikçi ve girişimci bir üniversite olmalıdır.**

Üniversitemizin bu misyonuna karşılık Lisansüstü Eğitim Enstitüsü olarak birimiz bölgenin ihtiyaçları kapsamında uzmanlaştığımız alanlarda yenilikçi projelerle;

Eğitim kalitesini artırarak, ulusal ve uluslararası sorunlara duyarlı, aranan eleman yetiştirmeyi, Bölgemizdeki mevcut sorunlara çözümler üretmek ve yeni ürün geliştirmeyi

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi' nin dünya üniversitesi olma vizyonuna destek sağlamayı kendisine misyon edinmiştir. Bu kapsamda bağlı olduğumuz birimiz ise;

Bilimsel ve eğitsel tüm araçları etkin kullanarak, öğrencilerimize değer katan çözümler üretmek, Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde, Üniversitemizin imkanları ölçüsünde en iyi teknolojik verileri kullanarak eğitimin etkinliğini ve verimliliğini artırmak,

Enstitümüz öğrencilerini Üniversitemizin en önemli paydaşı bilmek,

Öğrencilerin Üniversite yaşamına uyumunu hızlandırmak için oryantasyon programları da dahil, çeşitli

iç etkinliklerde bulunmak,

Akademik ve idari kadroların öğrencilere karşı davranışlarına düzeyli ve memnuniyet oluşturacak standartlar getirmek ve bunları uygulamak,

Öğrencilere eğitimlerini tamamladıktan sonra da organize faaliyetlerde ihtiyaç duyacakları ve karşılanması mümkün yardımlarda bulunmak, onlarla ilişkiyi sürekli kılarak işbirliğini artırmak,

Öğrencilerin iş dünyasına kabul ettirilmeleri ve orada etkin olarak yerleşebilmeleri için destek çalışmaları gerçekleştirmek,

Çalışanlarımızın kariyer hedeflerini gerçekleştirmelerinde destek sağlamak,

Tüm bilimsel alanlarda teorik eğitimlerin uygulamalarla bütünleşmesine zemin hazırlayacak altyapı çalışmaları gerçekleştirmek,

Birimlerde ve bireylerde sürekli gelişim anlayışını egemen kılmak ve gerçekleştirmek,

Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde yeni yöntem ve uygulamalarla diğer üniversitelerdeki eşdeğer birimlere önderlik etmek,

Öğretim elemanlarını ve öğrencileri bilimsel çalışmalarda etkin yöntemlerle motive ederek uluslararası düzeyde ön plana çıkabilen eserler vermelerini sağlamak,

Bilimsel araştırmaların kapsam alanını genişletmek amacıyla, çalışmaların sadece ulusal değil, uluslararası alanda da yapılabilmesi için gerekli tüm destekleri sağlamak ve farklı disiplinlerde ekipler oluşturulmasına öncülük etmek,

Üniversitenin tüm faaliyetlerini iç ve dış paydaşları en üst düzeyde mutlu etme anlayışı ve amacıyla gerçekleştirmek,

Hizmet ve eğitim seviyesinin yükseltilmesi için öneri sistemleri kurmak ve paydaşların önerilerini değerlendirmek,

Daha etkili ve verimli eğitim öğretim faaliyetlerinde bulunmak amacıyla kalite yönetim sistemimizi sürekli iyileştirmek

İç paydaşlar arasındaki ilişkileri geliştirmek ve kurumsal bilinci geliştirerek yaygınlaştırmak,

Akademisyenlerin iç ve dış paydaşlarla ilişkilerini daha etkin ve verimli hale getirerek, iç ve dış çevrenin bilimsel bilinçten daha fazla yararlanmasına imkan hazırlamak,

Bölgenin sosyal, kültürel ve ekonomik problemlerine yönelik çözüm çalışmalarında bulunmak,

Bölgenin sanayi ve hizmet kuruluşlarıyla bölge kalkınmasına daha fazla katkıda bulunacak işbirlikleri gerçekleştirmek,

Üniversite-Sanayi işbirliğini etkin bir şekilde gerçekleştirirken kapsam alanını tüm bölgeyi içine alacak şekilde genişletmek,

Günümüz teknolojisine uygun, kamu ve özel sektör işletmelerine ve sanayinin beklentilerine cevap verecek yeterlilik ve çeşitlilikte bilgi donanımına sahip nitelikli ara elemanlar yetiştirmek,

Bölgesel ihtiyaçlara göre araştırma projeleri geliştirilerek, bölgemize değer katmayı başlıca amaç ve hedefleri arasına koymuştur.

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü yönetimine bağlı olarak aktif görev yapan tüm öğretim elemanlarımız da bu ölgörevlere uygun biçimde hareket etmektedirler. Zira programımız da bu kapsamda kendi ölgörevlerini belirleyerek kendi kadrosunda bulunan öğretim elemanlarıyla bu ölgörevleri içselleştirmiş biçimde aktif olarak uygulamaktadır. Bu çerçevede Lisansüstü Eğitim Enstitüsü' ne bağlı Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı misyonu ise; 21. Yüzyılım getirdiği bilgi, deneyim ve altyapı ile donatılacak olan eğitim öğretim kadrosunun rehberliğinde çeşitli alanlarda, ulusal kaynakları değerlendirmeye yönelik uluslararası düzeyde yaratıcı araştırmalar yapmak, ülkenin geleceği için üstün nitelikli bireyler yetiştirmek, araştırma ve eğitim alanlarındaki birikimi toplumun yararına sunmaktır. Programımız bu çerçevede;

Eğitim, öğretim ve araştırma kalitesi ile ülkemiz ve uluslararası kurum ve kuruluşlarda tercih edilen;

Teknolojik gelişmelere duyarlı, toplumun ve sektör temsilcilerinin beklentilerine uygun İnsan kaynağı yetiştiren;

Ulusal ve uluslararası akademik çevrede bölümümüzü en etkin şekilde temsil eden;
Öğretim elemanları ile sonuç odaklı bir eğitim profili oluşturan;

Katılımcı, kendine güvenen bireyler yetiştiren;

Ulusal ve uluslararası değerlere saygılı, post modern yönetim ilkelerini ve toplam kalite anlayışını benimsemiş, kendini sürekli yenileyen bir program olmak ölgörevlerini içselleştirmiştir.

Programımız bu kapsamda mezunlarının, nitelikli biçimde yetişmiş işgücü potansiyeli olarak,

çalışacakları sektörle ilgili ulusal ve uluslararası platformda yaşanan güncel gelişmeleri takip eden, iletişim becerisi yüksek, özgüveni tam, girişimci ve yenilikçi mühendisler olarak hizmet vermelerini hedeflemektedir. Ayrıca programın hedeflerinden bir diğeri mezun olan öğrencilerin ülkedeki üniversite, araştırma kurum ve kuruluşlarında ihtiyaç duyulan nitelikli ve konusunda uzman mühendisler olarak yetiştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Kanıt Linkleri:

[ÇOMÜ Web Sitesi Enstitü Misyon- Vizyon](#)

2.4. Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Programımızın gelişebilmesi, eğitim kalitesini artırabilmesi, çağdaş ve modern eğitim teknolojileri ile donatılabilmesi ancak tüm paydaşlarının desteği ile mümkün olabilecektir. Bu amaçla paydaşları belirleyerek onların durumlarını da dikkate alacak şekilde stratejilerini belirlemiştir. Bu kapsamda paydaşlarımız:

- Valilik, kaymakamlık ve diğer resmî kuruluşlar,
- Yüksek Öğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul,
- Kamu Kurumları,
- Ulusal ve Uluslararası eğitim ve araştırma kurumlan,
- Özel Sektör Kuruluşları,
- Sivil Toplum Kuruluşları,
- Bankalar,
- Akademik personelimiz ve aileleri,
- İdarî personelimiz ve aileleri,
- Öğrencilerimiz ve aileleri,
- Mezunlarımız olmaktadır.

2.5. Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

Tüm iç ve dış paydaşlarımız ve özellikle öğrencilerimiz ile öğrenci aday arkadaşlarımız Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı misyon, amaç, hedef, detaylı öğretim planı ve ders içeriklerine programımızın web sayfasından ve ayrıca Üniversite Bilgi Yönetimi Sisteminden kolaylıkla ulaşabilmektedirler.

Kanıt Linkleri:

[ÇOMÜ Eğitim Kataloğu Anabilim Dalı Dersler Anabilim Dalı Web Sitesi](#)

2.6. Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Program amaçlarına ulaşma kapsamında Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı misyonu, eğitim amaçları, hedefleri ve öğretim planı yukarıda da detaylı olarak aktarıldığı gibi programımızın tüm iç ve dış paydaşlarının görüşü alınarak belirlenmiş ve

içselleştirilip gerekli görüldüğünde bölgesel, ulusal ve küresel ölçekteki gelişmeler de dikkate alınarak gerekli zamanlarda çağımızın ve geleceğin gerekliliklerine uygun olarak yeniden tüm paydaşların fikirleri alınarak güncellenmiştir. Bu çerçevede gerek mevcut yüksek lisans öğrencilerimiz gerekse mezun olan öğrencilerimizin fikirleri alınarak eğitim ve öğretim içeriklerimizin zenginleşmesi, daha güncel, daha anlaşılır, daha dengeli, daha eğlenceli ve iş yaşamıyla daha uygun pratik bilgiler içerecek hale getirilmesi için gerekli tüm çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar her akademik yıl yılda bir kez tekrarlanmaktadır. Bu kapsamda gerekli performans göstergeleri ve değerlendirme anketleri oluşturulmuştur.

2.7. Test Ölçütü

Test Ölçütü: Program öğretim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için kullanılan ölçme ve değerlendirme sürecini ve bu süreç yardımıyla program öğretim amaçlarına ulaşıldığını kanıtlarıyla anlatınız.

Programımızın özgörev, amaç, hedef ve öğretim planı üniversitemizin ve fakültemizin kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçlar ve hedefler dikkate alınarak hazırlanmıştır. İlgili akademik kurullarda bölümün ve programımızın daha önceki yıllarda belirledikleri amaç ve hedeflerinin ne denli başarılı olduğu, eğitim ve öğretim programlarının öğrencilerin gereksinimleri ile hangi oranda örtüştüğü değerlendirilmektedir.

Bunların dışında programımıza ait akademik kurullar, komisyon toplantıları, eğitim-öğretim bilgi paketi, yıllık faaliyet raporları, 5 yıllık stratejik planlar ve gerçekleştirilen bu özdeğerlendirme raporu da gerekli test ölçümlerinin birçok farklı yöntemle yapıldığına dair kanıtları içermektedir.

3. PROGRAM ÇIKTILARI

3.1. Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamlı ve ilgili (MÜDEK,FEDEK,SABAK,EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı misyonu; 21. Yüzyılın getirdiği bilgi, deneyim ve altyapı ile donatılacak olan eğitim öğretim kadrosunun rehberliğinde çeşitli alanlarda, ulusal kaynakları değerlendirmeye yönelik uluslararası düzeyde yaratıcı araştırmalar yapmak, ülkenin geleceği için üstün nitelikli bireyler yetiştirmek, araştırma ve eğitim alanlarındaki birikimi toplumun yararına sunmaktır. Programımız bu çerçevede;

- Eğitim, öğretim ve araştırma kalitesi ile ülkemiz ve uluslararası kurum ve kuruluşlarda tercih edilen,
- Teknolojik gelişmelere duyarlı, toplumun ve sektör temsilcilerinin beklentilerine uygun İnsan kaynağı yetiştiren,
- Ulusal ve uluslararası akademik çevrede bölümümüzü en etkin şekilde temsil eden,
- Öğretim elemanları ile sonuç odaklı bir eğitim profili oluşturan,
- Katılımcı, kendine güvenen bireyler yetiştiren,
- Ulusal ve uluslararası değerlere saygılı, post modern yönetim ilkelerini ve toplam kalite anlayışını benimsemiş, kendini sürekli yenileyen bir program olmak özgörevlerini içselleştirmiştir.

Programın amacı; toprak ve bitkinin yapı ve niteliklerinin incelenmesi, en yüksek miktarda ve kalitede ürün elde edebilmek için gerekli niteliklerin toprağa kazandırılması, toprağın korunması konularında araştırmalar yapmak, ülke tarımını daha iyi noktalara taşıyabilecek bilgilerle donanmış elemanları yetiştirmektir. Programın diğer bir amacı, öğrencinin bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanması, takım çalışmasını öğrenmesini sağlamaktır. Bu doğrultuda öğrencilere, toprağın oluşumu,

farklı toprakların Dünya’da ve ülkemizdeki dağılımları, haritalanmaları, toprakların fiziksel, kimyasal ve biyolojik özellikleri, toprak kirliliği, bitkilerin beslenmesi ve gübrelenmesi, sürdürülebilir tarım vb. konularda teorik bilgiler verilmekte, uygulamalı derslerle de öğrenciler iş hayatına hazırlanmaktadır. Özellikle toprak bilimi ve bitki besleme alanlarında;

- Ekip ve proje çalışmalarına yatkın,
- İnsan ilişkileri iyi ve iletişime azami derecede önem veren,
- Girişimcilik ruhuna sahip,
- Araştırmacı ruha sahip,
- Teknolojik gelişimlere açık,
- Yabancı dil öğrenmeye önem veren öğrenciler yetiştirmeyi amaç edinmektedir.

Programımız bu kapsamda mezunlarının, nitelikli biçimde yetişmiş işgücü potansiyeli olarak, çalışacakları sektörle ilgili ulusal ve uluslararası platformda yaşanan güncel gelişmeleri takip eden, iletişim becerisi yüksek, özgüveni tam, girişimci ve yenilikçi uzmanlar olarak hizmet vermelerini hedeflemektedir. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programını bitiren öğrenciler yüksek lisans diploması almaya hak kazanmakla birlikte ayrıca "yüksek ziraat mühendisi" unvanı almaya hak kazanmaktadırlar. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı mezunları kamu kurumlarında, özel işyerlerinde, sivil toplum kuruluşlarında veya yasal şartları sağladıktan sonra girişimci olarak kendi işyerlerini açıp çalışabilmektedirler. Programımızı başarıyla tamamlayan öğrenciler çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren şirketlerin, üretim, pazarlama, satış ve idari işler gibi farklı bölümlerinde ziraat mühendisi unvanı ile iş imkanlarına sahip olabilmekte, ayrıca; kendi işletmelerini kurarak gübre-ilaç bayii olarak ya da danışmanlık hizmeti vererek de sektörde yer alabilmektedir. Bir öğrencinin öğrenimini başarı ile bitirerek Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans derecesi elde edebilmesi için programda alması gereken zorunlu ve seçmeli derslerin (60 ATKS karşılığı) tümünden başarılı olması ve kredisiz ders notlarının (YE) olması zorunludur. GNO' su 2.50 ve üzerinde olan öğrenciler koşullu başarılı derslerden de başarılı kabul edilirler. Mezun olabilmek için öğrenciler 60 AKTS kredisini mutlaka tamamlamalıdır. Bir öğrencinin GNO' su aynı zamanda mezuniyet not ortalamasıdır.

Bu özgörev, amaçlar, hedefler ve kriterler çerçevesinde Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans çıktıları belirlenirken ilgili yönetmelikler ve Bologna sistemi mutlaka dikkate alınmaktadır. Program çıktıları düzenleneceği zaman program danışmanının bölüm başkanına önerisiyle toplantı gündemi oluşturulmakta ve akademik kurul organize edilmekte ve ilgili tüm öğretim elemanlarının ve birim Bologna koordinatörümüzün de görüşü mutlaka alınmaktadır. Ayrıca gerekli görüldüğü takdirde ve/veya öğretim planı güncellendiğinde ya da öğretim planına sadece yeni bir ders eklendiğinde dersin öğrenme çıktılarının program çıktılarıyla uyumu kontrol edilmekte gerektiğinde duruma göre program çıktıları da güncellenmektedir. Özetle program çıktıları her sene en az bir kez rutin olarak ilgili program danışmanı ve komisyon tarafından gözden geçirilmekte güncelleme gerektiğinde ise bu düzenleme yukarıdaki yöntemle yerine getirilmektedir. Bu kapsamda Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yüksek Lisans eğitimi için gerekli yeterlilikleri de zaten tanımlamıştır. Eğitim programının amaç ve hedefleri, öğrencilerin kazanması beklenen bilgi, beceri ve tutumları içerir ve mezundan beklenen yeterlik ve yetkinlikleri tanımlar bu da eğitim-öğretim bilgi sistemimizdeki program çıktılarımızda program çıktıları matrisinde aktif olarak gözlemlenebilir. Ayrıca program çıktılarının sağlanma düzeyinin dönemsel olarak belirlenmesi de öğrencilerimizin herhangi bir dönem (güz/bahar) içerisinde aldığı derslerdeki başarı seviyesiyle de yakından ilişkilidir. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 28. maddesine göre öğrencilerin başarı durumları, derslerden almış oldukları notlar ve derslerin AKTS kredileri yoluyla hesaplanan Dönem Not Ortalaması (DNO) ve Genel Not Ortalaması (GNO) değerleriyle izlenmektedir.

Özetle bu amaç ve hedefler, programa ait mesleki ve toplumsal beklentileri karşılama yönünde tüm yetkinlikleri kapsamaktadır. Bu yetkinlikler mezuniyet öncesi eğitime ayrılan süreye uygun ölçüde, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme tüm yönlerini örneğin; arazi değerlendirme, toprak sınıflama sistemleri, bitkilerde beslenme bozuklukları, toprak-bitki-su ilişkileri, gübre kullanımı ve bitki sağlığı ilişkileri, toprak jeomorfolojisi, tarımda uzaktan algılama, proje yazım tekniği gibi konularda etkindir. Bunun yanı sıra laboratuvar uygulamaları ve arazi uygulamaları ile bu bilgiler pekiştirilmektedir. Ayrıca, teknik arazi incelemeleri, özel ve kamuya ait araştırma laboratuvar ve kurum ziyaretleri, bilimsel toplantı, seminer vb. katılımının sağlanarak öğrencilerimizin entelektüel, profesyonel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunulması ile bu durum perçinlenmektedir. Bu kapsamda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalının program çıktıları da kanıt olarak aşağıda bilgilerinize sunulmuştur:

1 Mesleğinin yerel, ulusal ve uluslar arası önemini bilir ve konumuna uygun davranır. Yabancı dilde yayınlanmış çalışmalarını izler, meslektaşları ile iletişim kurar,

2 Fiziksel ve kimyasal analizler konusunda laboratuvar pratiği kazanır, analiz sonuçlarını değerlendirir yorumlayabilir ve rapor düzenleyebilir.

3 Toprakların mühendislik özelliklerini tanıyabilir.. Edinilen bilgileri toplum yararına kullanır.

4 Gelişen teknolojiyi değerlendirebilecek düzeyde bitki ve toprak sorunlarını çözümler. Elde ettiği verileri yorumlar ve değerlendirir.

5 Toprakların morfolojik ve genetik özellikleri ile toprak horizonlarını tanımlayabilir. Elde ettiği verileri yorumlar ve değerlendirir.

6 Toprak fiziksel sistemine ait temel prensipleri kavrayabilir ve bunlarla ilgili oluşan problemleri çözebilir. Sorunları tanımlar, analiz eder,

7 Toprak kimyasal sistemine ait temel prensipleri kavrayabilir ve bunlarla ilgili oluşan problemleri çözebilir. Sorunları tanımlar, analiz eder, araştırmalar yapar

8 Toprak ekosisteminde mikrobiyal toplulukların özellikleri ile toprak verimliliği arasında ilişkiler kurabilir. Toprağın biyolojik ve mikrobiyolojik analizlerini yapabilir ve değerlendirebilir. Sorgular ve araştırır.

9 Bitki besleme , gübreleme, optimum verim ve kaliteli ürün elde edilmesinde toprak ve yaprak analizlerine dayalı verilecek gübrenin miktar, zaman ve yöntemini bilir. Sorunları tanımlar analiz eder, araştırmalara ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirir

10 Mesleki ve etik sorumluluk bilincine sahiptir. Düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini verilerle destekler, uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.

11 Tarımsal atıkları değerlendirir, toprak kalitesini artırır, sürdürülebilir toprak verimliliği sağlar, çiftçilerle etkileşim içerisindedir

12 Toprak, su ve diğer doğal kaynaklarının analiz yöntemleri, tanınması, planlanması, korunması ve sürdürülebilir kullanımı konularında bilgi sahibi olmak.

13 Bitki-çevre etkileşimini bilir, her türlü topraklı ya da topraksız ortamda bitkinin beslenebilmelerini sağlayacak besleme programlarını hazırlayabilme bilgi ve becerisine sahip olur.

14 Temel Bilim, mühendislik ve toprak bilimi ve bitki besleme konularında bilgi teknolojilerini kullanarak bilgiye ulaşma, anlama ve kullanma yeteneği kazanır.

15 Proje yönetimi, laboratuvar analizleri, işyeri uygulamaları, çalışanların sağlığı, çevre ve iş güvenliği

konularında yeterli bilinci taşır.

16 Toprak ve Bitki Besleme Bilim dallarında yeni teknolojileri ve yöntemleri kullanabilir. Sorunları tanımlar, analiz eder, araştırmalara ve kanıtlara dayalı çözüm önerileri geliştirir.

17 Mesleki ve etik sorumluluk bilincine sahiptir. Düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini verilerle destekler, uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.

Yukarıda ilgili program çıktılarıyla örtüştüğünün görülmesi açısından tekrar aktarılan program misyon, amaç, hedefleri ve aşağıda kanıt olarak sunulan program öğretim planı, ders içerikleri ve öğrenme çıktılarından da anlaşılacağı üzere program özgörev, amaç ve hedefleriyle, öğretim planıyla, ders içerikleri ve öğrenme çıktılarıyla program çıktılarının birbirini desteklediği ve tüm bunların birbiriyle uyuşmakta olduğu açık bir biçimde görülmektedir. Ayrıca program çıktıları her sene rutin olarak en az bir kez gözden geçirilmekte ve gerekli güncelleme ilgili komisyon tarafından yerine getirilmektedir. Bu da bu ölçütle ilgili tüm detay kriterlerin tamamının karşılandığı sonucunu doğurmaktadır. Öğrencilerimiz, öğrenci adaylarımız ve tüm iç ve dış paydaşlarımız Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programına ait program çıktılarına birimimizin ve programımızın web sayfasından açık bir biçimde çok rahat erişilebileceği gibi UBYS eğitim bilgi sistemi üzerinden de erişim sağlayabilirler.

Ayrıca program özgörev, amaç ve hedefleri, öğretim planı, ders içerikleri ve program çıktılarıyla öğrenme çıktıları ilişkisi birinci sınıf öğrencilerimize dönem başında ilgili program danışmanı tarafından oryantasyon eğitiminde aktarılmakta ve gerekli çıktılar öğrencilerimize teslim edilmektedir.

Kanıt Linkleri:

[ÇOMÜ Ders Kataloğu](#)

[Bölüm Web Sitesi-Kalite Güvencesi](#)

[Stratejik Eylem Planı](#)

[Anabilim Dalı Web Sitesi](#)

3.2. Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Yukarıda da detaylı olarak aktarıldığı üzere bu kapsamda Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi Yüksek Lisans eğitimi için gerekli yeterlilikleri de zaten tanımlamıştır. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programının program çıktıları belirlenirken de ilgili yönetmelikler ve Bologna sistemi mutlaka dikkate alınmaktadır.

Ayrıca programımız eğitim programlarında üniversitemizin ve fakültemizin kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra güncel yerel, bölgesel, ulusal ihtiyaçları ve hedefleri dikkate almaktadır. Program çıktıları düzenleneceği zaman program danışmanının bölüm başkanına önerisiyle toplantı gündemi oluşturulmakta ve gerekirse akademik kurul organize edilmekte ve tüm ilgililerin görüşü alınmaktadır. Ayrıca gerekli görüldüğü takdirde ve/veya öğretim planı güncellendiğinde program çıktıları da mutlaka güncellenmektedir. Bu kapsamda program çıktılarının sağlanma düzeyinin dönemsel olarak belirlenmesi, eğitim-öğretim bilgi sisteminden ve öğrenci bilgi sisteminden takip edilmektedir. Öğrencinin herhangi bir dönem (güz/bahar) içerisinde aldığı derslerdeki başarı seviyesi ile de ilgilidir. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 28. maddesine göre öğrencilerin başarı durumları, derslerden almış oldukları notlar ve derslerin AKTS kredileri yoluyla hesaplanan Dönem Not Ortalaması (DNO) ve Genel Not Ortalaması (GNO) değerleriyle izlenmektedir. DNO bir yarıyıldaki alınan derslerin her birinin AKTS kredisi ile bu derslerden alınan notların katsayısının çarpımları toplamının, aynı derslerin AKTS kredi toplamına bölünmesi ile elde edilmektedir.

Bunların dışında program çıktılarını ölçerken iç ve dış paydaşların katılımına da önem verilmektedir. Bu kapsamda ilgili öğretim elemanlarının katılımının yanısıra aşağıdaki anketlerle de öğrencilerimizden geri dönüş alınmaya çalışılmaktadır;

Yılda iki kez yapılan öğrenci ders değerlendirme anketi,

Yılda iki kez derslerde öğrencilerin başarı durumlarının yapılan öğretim üyesi ders değerlendirme formu ile değerlendirilmesi,

Öğrenci ders değerlendirme anketi ile öğrencilerin almış oldukları derslerin program çıktılarını ne derece sağladığı, dersin ne gibi becerileri kazandırdığı, içerik ve kapsamının yeterliliği ile ilgili bilgiler sorgulanmaktadır. Öğretim Üyesi Ders Değerlendirme Formu kullanılarak, Yüksek Lisans Programında yer alan tüm dersler için, hedeflenen öğrenme çıktıları ile kuvvetli ilişkili olan program çıktıları, ders tanıtım formları baz alınarak belirlenir. Bu program çıktılarının öğrenciler tarafından ne derecede kazanıldığı sınav, ödev, proje, vb. gibi ölçme araçları üzerinden değerlendirilir. Bu değerlendirme ile Yüksek Lisans Programının program çıktılarını ne ölçüde sağladığına ilişkin en önemli veri elde edilmiş olur. Böylece, öğrenci çalışmalarının esas alındığı sistematik bir ölçüm gerçekleştirilebilmektedir.

3.3. Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Program çıktılarının öğrenme çıktıları ile ne şekilde uyumlu olduğu ve sağlandığı eğitim-öğretim bilgi sisteminde program çıktıları matrisinde açıkta görülmekte hangi öğrenme çıktısının hangi program çıktısına karşılık kaldığı ve ne derece katkı sağladığı takip edilmektedir. Bu doğrultuda öğrencilere işletmelerin sahip oldukları para, insan gücü, bilgi ve teknolojiye en iyi biçimde yararlanmayı sağlayacak çalışma düzeninin planlanması için ofis bilgilerini arttırmaya yönelik teorik bilgiler verilmekte, uygulamalı derslerle de öğrenciler iş hayatına hazırlanmaktadır.

Bu durumu perçinlemek içinse öğrencilerimiz ilgili sektörlerle işbirliği sonucu seminer, panel ve konferanslar düzenlenmekte ve işletme ziyaretlerine gidilmektedir. Böylelikle program çıktıları sağlanmaya çalışılmaktadır. Zira 07.05.2014 tarihli ve 28993 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’nin 38. ve 39. maddelerine istinaden bu programdan mezun olabilmek için öğrencilerin öğretim programındaki tüm derslerden 4.00 üzerinden en az 2.50 Genel Not Ortalamasına sahip olmaları gerekmektedir. Ayrıca her bir kredili dersten en az DD veya üzeri not almış olmaları, her bir kredisiz dersten YE notu almış olmaları ile zorunlu ve seçimsiz tüm derslerin AKTS kredisi toplamının 60 AKTS olup yüksek lisans tezlerini tamamlamış olmaları zorunludur. Öğrenim programlarını başarı ile tamamlayan öğrencilere, programın tamamlanmasını takip eden sınav dönemi sonunda diplomaları verilmektedir. Her bir program çıktısı için ayrı ayrı olmak üzere, mezuniyet aşamasına gelmiş öğrencilerin o program çıktısına hangi konuda ne düzeyde ulaştıklarına dair ilgili kanıtlar da detaylı olarak açıklanarak ekte bilgilerinize sunulmuştur.

Kanıt Linkleri:

[ÇOMÜ Sınav Yönetmeliği](#)

[ÇOMÜ Eğitim Kataloğu](#)

4. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1. Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Yılda iki kez yapılan öğrenci ders değerlendirme anketi, yılda iki kez derslerde öğrencilerin başarı durumlarının yapılan öğretim üyesi ders değerlendirme formu ile değerlendirilmesi, eğitim-öğretim ve staj komisyonlarıyla toplantılar, akademik kurul toplantıları, birim yöneticiliğinin organize ettiği tüm toplantılar ile stratejik plan ve iç kontrol raporu oluşturma komisyonları, faaliyet raporları, görev

tanımları ve iş akış şemaları ve bunların sürekli güncellenmesi ilgili bölüm başkanı ve program danışmanı ile birim yöneticisinin takip sorumluluğundadır.

Programımız, gelişimini kalite bilincine dayalı olarak sürdürmeyi asıl hedef olarak önüne koymuştur. Bu kapsamda bölümümüzün stratejik planında, stratejik amaçlarımız belirtilmiştir. Belirlenen bu amaçların en önemlisi bilimsel, girişimci, yenilikçi ve rekabetçi bir araştırma üniversitesi olmaya bir program olarak katkı sağlamak; kaliteli eğitim ve öğretim faaliyetleri sunmak; paydaşlarla olan ilişkilerin geliştirilmesi ve daha iyi mezunların yetiştirilmesidir. Bu stratejik amaçlarımıza ulaşabilmek için programımız şu stratejik hedefleri doğrultusunda strateji geliştirmektedir: Bilimsel, girişimci ve aynı zamanda yenilikçi çalışmaların geliştirilmesi; eğitim-öğretim faaliyetlerinin geliştirilmesi; iç ve dış paydaşlarla olan ilişkilerin etkin kılınması şeklindedir. Bu hedefler doğrultusunda attığımız adımlar ve önümüzdeki beş yıl boyunca gerçekleştirmeyi düşündüğümüz planlar programımıza ait stratejik planda web sitemizde kamuya açık paylaşılmıştır.

Program SWOT Analizi:

Bölümümüzün eğitim, öğretim ve yönetim faaliyetleri değişik açılardan incelenerek üniversitenin kuvvetli yönleri, zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri değerlendirilmiştir. Değerlendirmede;

- Eğitim-öğretim,
- Girişimci ve yenilikçi bir araştırma üniversitesi olma vizyonuna katkı,
- Ders içeriklerinin ve ders planının güncellenmesi,
- Ders yüklerinin dağılımı,
- Etkin bir kariyer planlamasının yapılandırılması,
- İç ve dış paydaşlarla daha sıkı bir iletişim kurulması,
- Öğrenci/akademisyen iletişimi,
- Mezun ilişkileri,
- Destek birimleri kapsamında yapılmıştır.

Programın Güçlü Yönleri:

- İhtiyaç duyulan fiziki imkânlarla sahip olunması,
- Alanında gerekli yetkinliğe sahip akademik kadronun varlığı,
- Akademisyenlerimizin, konuları hakkında nitelikli proje üretme potansiyeline sahip olması,
- Akademik personelin öğrencilere bilgi aktarımında yeterli formasyona sahip olması,
- Akademik personelin uzaktan eğitim-öğretim faaliyetlerinde aktif olması
- Akademik personel ile öğrenci iletişiminin istenilen düzeyde olması,
- Akademik personel ile idari personel iletişimimin istenilen düzeyde olması,
- Fiziki konum ve teknolojik alt yapı noktasında bilgi kaynaklarına erişimin uygun olması,
- Üniversitemizin bölgenin en büyük ve kapsamlı kütüphanelerinden birine sahip olması ve kampüs dışı erişim için öğrencilerimize verilen kullanıcı adı ve şifre ile online kaynaklara ve veri tabanlarına anında

erişim sağlaması,

-Üniversitemizde ve Fakültemizde girişimcilik ve yenilik faaliyetleriyle ilgili gerekli organizasyonların yönetim tarafından desteklenmesi ve teşvik edilmesi,

-Yönetime katılımın güçlü olması ve önerilerin dikkate alınması,

-Konferans salonu ve bilgisayar laboratuvarlarına sahip olmamız,

-Her sınıfta projeksiyon bulunması,

-Öğrencilerin istedikleri konularda öğrenci kulübü kurabilme ve organizasyon yapabilme imkânları,

Programın Zayıf Yönleri:

-Kalite, akreditasyon, örgütsel gelişme ve örgütsel değişim süreçlerinin yadırganması, değişime karşı direnç gösterilmesi ve kamuda çalışma alışkanlığı nedeniyle vizyon ve misyonun tüm iç paydaşlar tarafından yeterli düzeyde sahiplenilmemiş olması,

-Ofis, demirbaş ve sarf malzemesi gibi donanımların etkin ve eşit bir şekilde tahsis edilememesi, Çalışan ve performans gösteren akademik personele yeterince destek verilmemesi,

-Öğrencilerin konuya ilgisiz kalmalarından dolayı bilimsel ya da sanayi odaklı proje gerçekleştirme ve bunlara öğrencileri dahil etme eksikliği,

-Kişilik geliştirme faaliyetlerinin yürütülmesi amacı ile oluşturulan öğrenci kulüplerinin etkin çalışmaması ve kendilerini yenilememeleri

-Akademik yükseltmelerin zamanında yapılmaması,

-Çok fazla ihtiyaç duyulan araştırma görevlisi kadrolarının sağlanamaması.

Fırsatlar:

-Öğretim planının güncellenmiş olması,

-Öğretim elemanlarının güncel mevzuata hakim olması ve üniversite-sanayi, üniversite- kamu ilişkilerinin geliştirebilme potansiyelinin var olması,

-Öğretim kadrosunun alanlarında yeterli bilgi ve donanıma sahip olması nedeniyle ulusal ve uluslararası akademik çevrede tanınmaları,

-Aktif öğretim elemanlarına sahip olunması,

-Aktif idari personele sahip olunması,

-Bölüm ve diğer üniversite öğretim üyeleri arasındaki ilişkinin yeterli olması,

-Bölümümüz öğretim kadrosunun tecrübe, yetenek ve gelişme arzusunun yeterli olması.

Tehditler:

-Yabancı dil ve bilimsel hazırlık sınıflarının olmayışı,

-Akademik personelin gelecek kaygılarının bilimsel çalışma trendine olumsuz etki yapması,

-Yardımcı akademik personel sayısının çok yetersiz olması,

-Özel ve kamu sektöründe İngilizce öğrenimine eğilimin artması nedeniyle öğrencilerin bilimsel bilgidan daha çok yabancı dile önem vermek istemesi fakat bu imkanları yeterli düzeyde elde edememeleri,

-Öğrencilerin bilimsel bilgidan ziyade kamu personel sınavlarına yönelik çalışmaları,

-Öğrencilerin gerçekleştirilen oryantasyon ve iş güvenliği eğitimlerini dikkate almamaları,

-Öğrencilerin derslerde ses kaydı alması, kitap, defter, ders notu olmadan derse gelmesi, sınavlara kimliksiz, kalemsiz, silgisiz katılmaya çalışmaları ve bu gibi sorumsuz davranışlarının süreklilik arz etmesi,

-Yukarıda bahsedilen konularda program danışmanı dışında öğrencilere psikolojik danışmanlık veya mentorluk yapabilecek bir departmanın olmayışı,

Sorunlara Çözüm Önerileri Getirilmesi ve Uygun Stratejilerin Geliştirilmesi:

Tamamlanan 1915 Çanakkale köprüsü sayesinde mevcut ulaşım ağının gelişmesi, 2021 yılı itibariyle üniversitemizin yeni kurum içi değerlendirme raporunun hazırlanmasında kullanılacak anketlere ilişkin hazırlanan taslaklar göz önüne alınarak 2022 yılında paydaşlara yönelik uygulanacak anketler şekillendirilmeye devam edilmektedir. Bu kapsamda programımızın yaptığı SWOT analizleri neticesinde de değerlendirilen zayıf/kuvvetli yönleri, önündeki fırsatlar/tehditler dikkate alınarak üniversitemizin uyguladığı stratejilere uyumlu hale getirilecek biçimde değerlendirilmiştir. Bu stratejiler kapsamında yapılan çalışmalar gözden geçirilmiş ve stratejilerin devam edip etmemesi konusunda bir karar oluşturulmuştur. Yukarıda bahsedilen nedenler çalışan ve öğrenci performansını direkt ya da endirekt olarak etkileyebileceğinden çalışan ve öğrenci memnuniyetinin çok az da olsa düşük olduğu ve programımızın da yukarıda belirtilen nedenlerle merkezi sınav sonuçlarına göre tercih edilirliliğinin stabil kaldığı düşünülmektedir. Bu kapsamda uygulanması düşünülen temel çözüm önerileri ve stratejiler kısaca aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

Kanıtlar

[Tablo 11. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı Stratejik Eylem Planı^.docx](#)

4.2. Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programında önceki yıllarda program geliştirme önerileri tüm anabilim dalı öğretim elemanlarını kapsayan genişletilmiş toplantılarda ele alınarak uygulamaya geçirilmiştir.

Uzun Dönemli Çevrim; beş yıl aralıklarla tekrarlanmakta ve Eğitim Amaçları, Program Çıktıları ve Taslak Ders Planı oluşturulmaktadır. Toplantı öncesinde katılımcılara karar vermelerinde yardımcı olarak aşağıdaki belge ve dokümanlar veri kaynağı olarak sunulmaktadır:

-Üniversite, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü ve Bölüm Stratejik Planları, Eğitim Amaçları ve Program Çıktılarının Özgörevlerle uyumluluğunu sağlamak amacıyla kullanılmaktadır.

-Çeşitli yurt içi ve yurt dışı üniversite ders planları, önerilen ders planının güncellik ve geçerliliğinin sorgulanması amacıyla kullanılmaktadır.

-Bir önceki toplantı kararları değişen katılımcılarına bilgi aktarmak amacıyla kullanılmaktadır.

-Bir önceki toplantıdan sonra hazırlanmış olan yıllık Faaliyet Raporları, İç Kontrol Raporları, bölümün

eğitim-öğretim, araştırma, proje, yayın vb. konulardaki performansı hakkında bilgi vermek amacıyla kullanılmaktadır.

Toplantılarda oluşturulan Taslak Ders Planı ve tartişmalar dikkate alınarak bölümde gerçekleştirilen bir dizi kontroller sonucu ders planı son haline getirilmekte, ders içerikleri hazırlanmakta ve onay süreci gerçekleştirilmektedir. Onaylanan ders planı senatoya sunulmakta ve kabul edildiği takdirde uygulamaya alınmaktadır. Ayrıca beş yıllık sürenin tamamlanması veya stratejik bir karar nedeniyle değişiklik ihtiyacı olup olmadığı Kontrol edilmekte ve bu koşullardan biri gerçekleştiğinde çevrim başa dönerek yeniden Planlama süreci yeniden başlatılmaktadır.

Kısa Dönemli Çevrimde ise her yarıyıl sonu ders planındaki her ders, için hazırlanan Ders Dosyalarındaki bilgiler ve öğrenciler tarafından cevaplanan Ders Değerlendirme Anketlerinin değerlendirme sonuçları kullanılarak gözden geçirilmektedir. Her öğretim elemanı tüm derslere ilişkin değerlendirmelerin yanı sıra kendisiyle ilgili sonuçları da görebilmekte ve özdeğerlendirmede bulunabilmektedir.

Bu iki temel çevrimin dışında tüm iç ve dış paydaşlardan gelebilecek iyileştirme önerileri dikkate alınmakta ve gerekli kurullarda tartişılarak uygulanabilir bulunması durumunda hayata geçirilmektedir.

Bu kapsamda programımız, gelişimini kalite bilincine dayalı olarak sürdürmeyi asıl hedef olarak önüne koymuştur. Ayrıca mevcut stratejik planımızda kurum, birim ve bölüm stratejik planlarına uygun biçimde verilere dayalı olarak oluşturulmuş stratejik hedeflerimiz de bulunmaktadır. Bunlar da aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

Kurum, Birim ve Bölüm Stratejik Planları Kapsamında Veriye Dayalı Oluşturulan Program Stratejileri

Strateji 1: Bilimsel, girişimci ve yenilikçi bir üniversite olmak ve öğretim üyesi sayısının artırılması.

Strateji 2: Kaliteli eğitim ve öğretim faaliyetleri sunmak, daha rekabetçi bir program için yenilikçi bir öğretim planı geliştirmek, bilimsel çalışma ve proje sayısının artırılmasına yönelik ortak çalışmalar yapılmak.

Strateji 3: Bologna girişlerinin her dönem dersi veren ilgili öğretim elemanları tarafından güncellenmesinin sağlanması.

Strateji 4: Eğitimin kalitesinin yükselmesi ve öğrencilerimizin eğitimden daha fazla istifade edebilmeleri için akademik personelin kendi uzmanlık alanında ders vermesi sağlanarak adaletli bir ders paylaşımı yapılmalıdır.

Strateji 5: Öğretim elemanlarının derse girmeden önce öğrenciyi bilgilendirmesine özen gösterilmesi.

Strateji 6: Uluslararası yayınların daha yoğun desteklenmesi için çaba sarf edilmesi.

Strateji 7: Demirbaş ve sarf malzeme konusunda çalışanlara yapılan katkının artırılması.

Strateji 8: Üniversite sanayi iş birliği protokolleri yapılması için çalışmalar yapılarak gerekli bağlantıların kurulması.

Strateji 9: Bölgesel seminer, kongre, sempozyum ve fuarlarda öncü olarak yer almak için çalışmaların gerçekleştirilmesi.

Strateji 10: Öğrencilerin, teknik gezi, kongre vb. etkinliklere katılımın daha fazla teşvik edilerek piyasa uygulamalı eğitimin desteklenmesi.

Strateji 11: Öğrencilere yabancı dil öğreniminde gerekli kolaylığın sağlanması. Öğrenciler için;

Fullbrighth, Erasmus, Sokrates, Da Vinci Farabi, programlan gibi değişim programları ile desteklenerek bu hususta gerekli imkânların sağlanması.

Strateji 12: Üniversitemiz mezunları ile ilişkileri biriminin aktif çalışarak bölümümüze çeşitli kaynaklar sunmasının teşvik edilmesi.

5. EĞİTİM PLANI

5.1. Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Programımıza ait kurumsal amaç ve hedefler ortaya konurken, tanımlanmış ulusal ve uluslararası ziraat Programımıza ait kurumsal amaç ve hedefler ortaya konurken, tanımlanmış ulusal ve uluslararası ziraat eğitimi amaç, hedef ya da çıktılarıyla karşılaştırılmış örnek programlar bir komisyon tarafından incelenmiştir. Eğitim programının amaç ve hedefleri, öğrencilerin kazanması beklenen bilgi, beceri ve tutumları içerir ve mezundan beklenen yeterlik ve yetkinlikleri tanımlar bu da program çıktılarımızda aktif olarak gözlemlenebilir. Bu amaç ve hedefler, mesleksenel ve toplumsal beklentileri karşılamasına yönelik tüm yetkinlikleri kapsamaktadır. Programımızın bu kapsamdaki temel hedefi, öğrencinin gelecekte sürdüreceği mesleki kariyere ulaşması ve eğitimine yeterli bir bilgi donanımıyla devam etmesi noktasında öğrencilere yetkin bir müfredat çerçevesinde eğitim vermektir. Oluşturduğumuz eğitim planıyla öğrenim görmüş olan mezunlarımız, her sektörde, her özel veya kamu kurum ve kuruluşunda çalışabilecek donanıma sahip olarak yetiştirilmektedirler. Programımızı başarıyla tamamlayan öğrenciler ülkemizdeki üniversite ve araştırma kurum ve kuruluşlarında ihtiyaç duyulan nitelikli ve konusunda uzman eleman yetiştirilmesi yanı sıra Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programından mezun olan öğrenciler;

-Üniversite,

-Tarım ve Orman Bakanlığı,

-Devlet Su işleri Genel Müdürlüğü,

-Çevre ve Şehircilik Bakanlığı,

-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı,

-Tarım Kredi Kooperatifleri,

-Belediyeler,

-Ziraat Odaları ve Birlikler,

-Bankalar vb. kurumların uzman eleman ihtiyaçlarını karşılayacaktır. Ayrıca özel olarak Zirai İlaç Bayii açabilecekleri gibi danışmanlık hizmetleri de verebileceklerdir. Bunun yanı sıra ziraat ile ilgili özel şirketlerde yüksek mühendis olarak kalifiye eleman ihtiyacını karşılayacaklardır.

Öğrencilerimizi meslek kariyerine hazırlamak için, akademik kurullarımız, işverenler, mezunlarımız ve öğrencilerimizden gelen geri bildirimler doğrultusunda, güncel bilgiyi öğrencilerimizle paylaşmak adına, eğitim planımızda değişiklikler gerçekleştirmekteyiz. Bu kapsamda eğitim-öğretim planımızın yukarıda detaylı olarak değinilen program amaçlarını ve program çıktılarını desteklediğini ekteki kanıtlardan da görebilmekteyiz. Zira eğitim planlarının bu ölçüt için verilen minimum kredi ve AKTS bileşenlerini sağladığı ve genel eğitim bileşenlerini de içerdiği kanıtlar da detaylı biçimde açıklanarak ekteki kanıt linklerinde bilgilerinize sunulmuştur.

Kanıt Linkleri:

Kantlar

[Tablo 12. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Y¼ksek Lisans Programı Öğretim Planı .docx](#)

5.2. Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Programımız öğretim elemanları tarafından uygulanan eğitim yöntemleri aşağıda maddeler halinde en yögundan en az kullanılana doğru sırayla özetlenmiştir.

Yüz Yüze Anlatım: Dersi veren öğretim elemanı tarafından ele alınan konular tahtada veya slaytlar eşliğinde yüz yüze öğrenciye anlatılmaktadır. Bu süreçte projeksiyon cihazı aktif olarak kullanılmaktadır. Anlatım çoğunlukla öğretim elemanı tarafından yapılırsa da zaman zaman konuyu öğrenciyle tartışarak ve beyin fırtınası yaparak da yapılmaktadır. Ayrıca dönem dönem öğrencilere araştırma konuları verilip öğrenciler tarafından da bu konuların sınıfta anlatılması öğrenciye özgüven kazandırmak ve konuyu kavramasını sağlamak açısından yapılmaktadır. Anlaşılmayan konular öğretim elemanları tarafından tekrar edilmektedir.

Uzaktan Eğitim: Yüzyüze eğitimin mümkün olmadığı durumlarda internet, PC,kamera, telefon, yazılımlar gibi teknolojiler kullanılarak birçok teorik ders bu şekilde anlatılabilmektedir.

Problem Çözme: Derste anlatılan konuları içerecek şekilde problemler öğretim elemanları tarafından hazırlanmakta ve bu problemleri çözerken izlenilecek yolun, kullanılacak yöntemlerin belirlenmesi ve sonuçların yorumlanmasına dayanmaktadır.

Alıştırma ve Uygulama: Derste verilen konunun problemler ile pekiştirilmesi amacıyla uygulamalar, konu anlatımı takiben ya da farklı bir zamanda ders esnasında yapılmaktadır. Uygulama soruları ders kitaplarından veya öğrencilere verilen başka kaynaklardan yararlanılarak yapılmaktadır.

Soru - Cevap: Konu anlatımı esnasında veya sonrasında, uygulama esnasında veya sonrasında öğrencilerin sorularını yanıtlamak şeklinde uygulanmaktadır. Verilen ödevlerde de soru-cevap uygulaması yapılmaktadır.

Proje - Ödev: Derste anlatılan konuların öğrenci tarafından daha iyi anlaşılması amacıyla proje veya ödevler kullanılmaktadır. Proje ve ödevler ile öğrencinin öncelikle problemi tanıması, kavraması, gerekli literatürü tarayabilmesi ve konuyu çözme becerilerini geliştirmesi ve sunu/rapor hazırlayıp sunması amaçlanmaktadır.

Laboratuvar - Deney: Derslerde anlatılan konuların, laboratuvarında uygulamalarının yapılarak daha iyi anlaşılması sağlanmaktadır.

Arazi Uygulamaları: Dersler kapsamında teknik geziler yapılarak öğrencilerin derslerde öğrenmiş oldukları konuların pekiştirilmesi ve yeni bilgilerin öğrenilmesi şeklindedir.

Seminer-Konferans: Bunlar dışında sektörün önde gelenleri davet edilip seminer ve konferans organizasyonları düzenlenmektedir.

Programdaki seçmeli derslerin açılması öğretim üyesinin programı ve öğrencilerden gelen taleplere göre değişmektedir. Bölümün doğrudan alanına girmeyen seçmeli dersler, diğer bölümlerinin öğretim elemanları veya misafir öğretim üyeleri tarafından verilmektedir. Danışmanlar tarafından öğrencilere kayıt dönemlerinde ders seçimlerinde rehberlik hizmeti vermenin yanı sıra öğrencilerin akademik gelişimlerini yakından takip etmektedirler. Ders esnasında yüz yüze gerçekleşen eğitim ile ders esnasında

soru sorabilecekleri interaktif bir ortam oluşmaktadır. Dersler dışında ise öğrencilerimiz herhangi bir bilgi paylaşımı, şikâyet, öneri vb. gibi konularla alakalı dersi veren öğretim elemanlarını, ilgili program danışmanı veya bölüm başkanı ile rahatça görüşebilmektedirler.

Öğrencilerin ders esnasında ve ders dışında hocaları ile sürekli iletişime sahiptirler. Tüm bu bilgilere eğitim-öğretim bilgi sisteminden veya öğrenci bilgi sisteminden de ulaşılabilmektedir. Bu kapsamda eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunduğu söylenebilir. Zira Eğitim planı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği kapsamında Güz ve Bahar yarıyılları şeklinde uygulanmaktadır. Eğitim planında yer alan her ders öğretim planında yer alan haftalık konuları kapsayacak şekilde işlenmektedir. Bu kapsamda ilgili tüm kanıtlar da aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

5.3. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Öğrencilerimiz ders almalarında, sorumlu oldukları Yüksek Lisans eğitim planına uygun olarak zorunlu derslere, uzmanlaşmak istedikleri konulara yönelik olarak da seçmeli derslere program danışmanları tarafından yönlendirilmektedirler. Öğrenciler sorumlu oldukları Yüksek Lisans eğitim planını ve derslerin içeriklerini Öğrenci Bilgi Sisteminden ve birim web sitesinden rahatça görebilmektedirler. Ayrıca ilgili program danışmanı bu bilgilerin çıktılarını her dönem öğrencilere dağıtmaktadır. Öğrenciler her yarıyıl başındaki kayıt dönemlerinde önce Öğrenci Bilgi Sisteminden kendileri ders seçimi yapmakta daha sonra kayıtları danışmanları tarafından kontrol edilerek onaylanmaktadır. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına almak için öğrenci danışmanları yönlendirici olmanın yanı sıra denetçi olarak da büyük rol oynamaktadırlar. Öyle ki mezuniyet aşamasına gelmiş tüm öğrencilerin mezuniyet işlemleri, öğrenci danışmanları tarafından başlatılmaktadır. Mezun aşamasındaki öğrencilerin sorumlu oldukları eğitim planına uygun ders alıp almadıkları, mezuniyet koşullarını sağlayıp sağlamadıkları, öğrenci danışmanları ve mezuniyet komisyonu tarafından kontrol edilmektedir. Eğitim planında yer alan derslerin ders tanım bilgileri Öğrenci Bilgi Sisteminde yer almakta ve öğrenciler buradan ihtiyaç duydukları bilgilere erişebilmektedirler. Her yarıyıl sonunda öğrencilere uygulanan Ders Değerlendirme Anketleri ile de derslerin Öğrenci Bilgi Sisteminde tanımlandığı şekilde uygulanıp uygulanmadığı değerlendirilmekte ve anket sonuçları genişletilmiş bölüm akademik kurulunda/e-posta yoluyla ders veren tüm öğretim elemanları ile paylaşılmaktadır. Her öğretim elemanın verdiği derse ilişkin özdeğerlendirmesini yaparak geri bildirimde bulunması beklenmektedir.

5.4. Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Eğitim planı, yukarıdaki ölçütlerde verilen disipline özgü tüm bileşenleri içermektedir. Ayrıca aşağıda bu bileşenlere katkı sağlayan zorunlu dersler listelenmektedir. Elbette seçmeli dersler içerisinde bu katkıları destekleyen ve pekiştiren çok sayıda dersimiz mevcuttur. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmaktadır. Eğitim planı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği kapsamında Güz ve Bahar yarıyılları şeklinde uygulanmaktadır. Eğitim planında yer alan her ders öğretim planında yer alan haftalık konuları kapsayacak şekilde işlenmektedir. Eğitim planlarındaki temel bilimler, mesleki konular ve genel eğitim modüllerinin yarıyıllara dağılımı, Program Çıktıları ve Programa Özgü Ölçütler ile ilişkisi eğitim-öğretim bilgi sisteminden ve öğrenci bilgi sisteminden detaylı olarak görülmektedir.

Kanıt Linki:

[ÇOMÜ Ders Kataloğu](#)

5.5. En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi. İçermelidir.

Eğitim planında yer alan temel bilimler ve bu disipline yakın ve tamamlayıcı nitelikte meslek eğitimine ilişkin dersler yeterli AKTS kadar bulunmaktadır. Ayrıca oğretim planında temel derslerin yanında, oğrencilerin ilgi alanlarına yönelik, diğer bölümler ile ilgili bilgi edinmelerini sağlayacak, tamamlayıcı nitelikte, alanında yetkinlik verecek bir takım seçmeli dersler de bulunmaktadır. Belirli bir konuda araştırma yapma, verileri analiz etme, deney tasarlama, problem zme becerilerinin yanı sıra disiplinler arası çalışmaları teşvik etmek amaçlı olarak da bu tür teorik ve uygulamalı çalışmalar için diğer bölümlerle ortak projeler yürütülebilmektedir.

5.6. Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Program amaçları doğrultusunda genel eğitime ilişkin dersler eğitim planında yer almaktadır. Bu doğrultuda, mezunların niversite, Tarım ve Orman Bakanlığı, Devlet Su işleri Genel Müdürlüğü, evre ve şehircilik Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım Kredi Kooperatifleri, Belediyeler, Ziraat Odaları ve Birlikler, Gübre fabrikaları, Bankalar gibi kuruluşların uzman eleman ihtiyaçlarını karşılamaları. Ayrıca zel olarak Zirai İlaç ve Gübre Bayii açabilecekleri gibi danışmanlık hizmetleri de verebilmeleri. Bunun yanı sıra ziraat ile ilgili özel şirketlerde Mühendis olarak kalifiye eleman ihtiyaını karşılamaları hedeflenmiştir.

5.7. Öğrenciler, nceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Eğitim planında yer alan dersler, senelere ve dönemlere göre birbirlerini destekleyecek nitelikte, bütünsel bir bakış açısıyla tasarlanmaktadır. Bu doğrultuda sonraki dersin oğrenim gerekliliğini önceden alınan dersin sağlaması sistemi doğrultusunda eğitim planı oluşturulmuştur. Dersler sene bazında kademeli olarak temel eğitimden nitelikli eğitime; genel konulardan daha spesifik konulara olacak şekilde planlanmaktadır. Bu kapsamda birimde ders veren oğretim elemanlarından alınan geri bildirimler neticesinde, ilgili kurullarca eğitim planının güncellenmesi gerçekleştirilmektedir. Derslerde elde edilen bilgi ve becerileri kullanmak, gerçekçi koşullar/kısıtlar altında standartlara uygun olarak oğrenciye ana tasarım deneyimi, çeşitli derslerde yaptırılan dev ve projelerle ve oğrencilerimize aldırılan dönem projesi gibi çalışmalarla kazandırılmaktadır.

6. ÖğRETİM KADROSU

6.1. Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, oğretim yesi-oğrenci ilişkisini, oğrenci danışmanlığını, niversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı, lisans düzeyinde kazanılan bilginin daha spesifik düzeyde değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanması, takım çalışmasını oğrenmesini sağlamak için akademik kadrosunu sürekli gclendirme çabası içerisindedir. Anabilim Dalımızda 7 profesör, 1 doçent, 3 doktor oğretim yesi bulunmaktadır. Anabilim Dalı oğretim elemanlarının temel görevi ilgili lisansüstü programlarındaki dersleri yürütmek, gerekli danışmanlıkları sağlamak ve araştırma yapmaktır. Ders vermekle yükümlü olan tüm oğretim elemanlarının özgeçmişleri, hem bölüm web sitesinde hem de AVES sistemi üzerinden sürekli olarak güncellenmektedir. Ayrıca ilgili görev tanımları da birim web sitemizde yayımlanmıştır. Anabilim Dalı içerisinde yer alan oğretim elemanları;

Prof. Dr. Yasemin KAVDIR,

Prof. Dr. Hasan ÖZCAN,

Prof. Dr. Nuray Mcell MüFTüOğLU,

Prof. Dr. Hüseyin EKİNCİ,

Prof. Dr. Mustafa BAŞARAN,

Prof. Dr Cafer TÜRKMEN,

Prof. Dr. Ali SUNGUR,

Doç. Dr. Remzi İLAY

Dr. Öğr. Üyesi Ali SÜMER,

Dr. Öğr. Üyesi Yakup ÇIKILI,

Dr. Öğr. Üyesi Gizem AKSU'dur.

Ayrıca program öğretim elemanları hakkında detaylı bilgi programın idari yapısı ve öğretim kadrosu başlığı altında ölçüt 01.3'te detaylı olarak verilmiştir.

Kanıt Linkleri

[Enstitüsü Web Sitesi](#)

[Anabilim Dalı Akademik Kadro](#)

[YÖK Web Sitesi- Akademik Arama](#)

[ÇOMÜ Akademik Veri Yönetim Sistemi](#)

6.2. Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Öğretim kadrosu nitelikleriyle ilgili detay bilgiler programın idari yapısı ve öğretim kadrosu altında ölçüt 01.3'te, aşağıdaki tablolarda ve ekteki kanıtlarda ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Kanıt Linkleri:

[Enstitüsü Web Sitesi](#)

[Anabilim Dalı Akademik Kadro](#)

[YÖK Web Sitesi- Akademik Arama](#)

[ÇOMÜ Akademik Veri Yönetim Sistemi](#)

6.3. Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programında öğretim üyeliği kadrolarında atama ve yükselme; "Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde öğretim üyesi atama ve yükseltme, "Öğretim Üyeliği Kadrolarına Atama ve Uygulama Esaslarına göre yapılır. Söz konusu esaslar, Üniversite'nin <https://personel.comu.edu.tr/mevzuatlar/akademik-kadro-atama-kriterleri7.html> web adresinde "T.C. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğretim üyesi kadrolarına başvuru, görev süresi uzatımı, atanma ve yükseltme kriterleri" başlığı altında yayımlanmış olup 2020 itibarıyla yeni kriterler yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede genel olarak öğretim üyelerinin, çalıştıkları alanda evrensel düzeyde araştırma yapmaları, bu araştırmalarını ulusal ve uluslararası düzeyde bilgi paylaşım ortamlarına aktarmaları ve bu sayede bilim dünyasına katkıda bulunmaları; yerel, ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılar düzenleyerek, hem kendi çalışmalarını sergilemeleri hem de diğer bilim dallarındaki araştırmacıların da çalışmalarını sergilemelerini sağlamak ve bilimsel tartışma ortamının oluşmasına

katkı sunmaları gibi kriterler atama için gereklidir.

Genel olarak aşağıda A,B,C,D maddelerinde yer alan temel kriterlere ek olarak 2. Grup Temel alanlar altındaki "Ziraat ve Orman ve Su Ürünleri Temel Alanı" nda yer alan kriterlerin sağlanması istenmektedir.

A. Profesör kadrolarına başvurmak için;

Profesörlüğe yükseltme ve atama işlemleri, 2547 sayılı Kanun'un 26. maddesinde tanımlanan koşullara göre yapılır. Bunlara ek olarak Üniversitenin belirlediği ilgili temel alan koşulları aranır.

B. Doçent kadrolarına başvurmak için;

Doçentliğe yükseltme ve atama işlemleri, 2547 sayılı Kanun'un 24. maddesinde tanımlanan koşullara göre yapılır. Bunlara ek olarak Üniversitenin belirlediği ilgili temel alan koşulları aranır.

C. Doktor Öğretim Üyesi kadrolarına başvurmak için;

Doktor Öğretim Üyeliğine yükseltme ve atama işlemleri 2547 sayılı Kanun'un 23. maddesinde ayrıntılı biçimde tanımlanmıştır. Bunlara ek olarak ilgili temel alan koşulları aranır.

2. GRUP TEMEL ALANLAR-ZİRAAT VE ORMAN VE SU ÜRÜNLERİ TEMEL ALANI DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ KADROSUNA İLK DEFA ATANMA İÇİN:

1. Doktora tezi kapsamında uluslararası indeksler tarafından taranan hakemli bir dergide en az 1 adet makale yayımlamış olmak,

2. Doktora sonrası lisansüstü tezlerden üretilmemiş en az bir tanesi uluslararası indeksler tarafından taranan hakemli bir dergide olmak üzere en az 2 bilimsel yayın yapmış olmak ve bu yayınlardan en az birinde ilk isim ya da sorumlu yazar olmak,

3. Akademik etkinlik değerlendirmesinden en az %65'i 1-12. arası maddelerden olmak üzere en az 500 puan almış olmak,

4. En az 50 puanı doktor unvanının alınmasından sonra olmak üzere akademik etkinlik değerlendirmesinin 22-23. maddelerinden en az 100 puan almış olmak.

Yeniden atanma için: Tamamlanan atanma dönemi içinde gerçekleştirilmiş olan etkinlikler dikkate alınarak;

1. Akademik etkinlik değerlendirmesinden 2 yıllık görev uzatımı için toplam en az 200 puan, 3 yıllık görev uzatımı için toplam en az 300 puan veya 4 yıllık görev uzatımı için 400 puan almak, bu puanın en az %65'ini akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-12. arası maddelerinden, en az %15'ini de 20-23. arası maddelerinden almış olmak,

2. Uluslararası indeksler tarafından taranan hakemli bir dergide en az 1 adet makale yapmış olmak.

DOÇENT KADROSUNA ATANMA İÇİN:

1. Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezî bir yabancı dil sınavından en az puan veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak (YÖK tarafından kabul edilen güncel yabancı dil sınavı eşdeğerlik tablosu geçerli kabul edilecektir).

2. Doktora sonrasında akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-12. arası maddelerinden 1000 puan almış olmak ve bu puanın en az %50'sini akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-5. arası maddelerinden

almak,

3. Doktora sonrasında akademik etkinlik değerlendirmesinin 22 ve 23. maddelerinden en az 150 puan almış olmak, 4. Toplam en az 1500 puan almış olmak.

PROFESÖR KADROSUNA ATANMA İÇİN:

1. Profesörlük başlıca eseri olarak doçent unvanını aldıktan sonra ilgili bilim alanında uygulamaya yönelik çalışmalar veya uluslararası düzeyde araştırmaya dayalı özgün bir eser yayımlamak, başlıca eserin makale olması halinde eserin SCI, SCI-Expanded, SSCI, ESCI veya AHCI kapsamında yer alan dergilerde yayımlanması,

2. Başlıca eserin yanı sıra doğentlik sonrasında en az iki tanesi uluslararası indeksler tarafından taranan hakemli dergilerde olmak üzere toplamda en az 3 adet bilimsel yayın yapmış olmak,

3. Doğentlik sonrası akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-12. arası maddelerinden en az 1000 puan almış olmak, bu puanın en az %50'sini akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-5. arası maddelerinden almış olmak,

4. Doğentlik sonrası akademik etkinlik değerlendirmesinin 22 ve 23. maddelerinden en az 200 puan almış olmak,

5. Doğentlik sonrası kendi bilim alanında en az bir tanesi uluslararası olmak üzere, en az 2 bilimsel toplantıya/gösteriye katılmış ve sunum yapmış olmak,

6. Toplam en az 2000 puan almış olmak,

veya yukarıdaki kriterler yerine

Doçent unvanını aldığı tarihten itibaren profesör kadrosuna başvurduğu tarihe kadar geçen sürede; yürürlükte olan Üniversitelerarası Kurulun geliştirdiği doğentlik kriterlerini bir kez daha sağlamış olmak.

Kanıt Linkleri:

[Yükseköğretim Kanunu](#)

[ÇOMÜ Personel Daire Başkanlığı](#)

7. ALTYAPI

7.1. Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı'na tahsis edilmiş:

1 adet bitki besleme ve toprak verimliliği laboratuvarı (65 m2),

1 adet toprak bilimi ve bitki besleme araştırma ve uygulama laboratuvarı (70 m2),

1 adet toprak bilimi laboratuvarı (50 m2),

1 adet toprak fiziği ve biofiziği laboratuvarı (20 m2),

1 adet toprak biyolojisi ve mikrobiyoloji araştırma ve uygulama laboratuvarı (20 m2),

1 adet mikrobiyoloji laboratuvarı (20 m2),

1 adet kimyasal malzeme odası (10 m2),

1 adet kartoğrafya laboratuvarı 10 bilgisayar mevcut (20 m2),

1 adet iklim odası (10 m2),

1 adet kompost yapım odası: 4 adet kompost yapım reaktörü mevcut (50 m2),

1 adet toprak örneği ön hazırlık ve kurutma, depolama odası (25 m2),

1 adet bitkisel materyal ön hazırlık ve kurutma, depolama odası (25 m2),

1 adet arazi çalışmaları için malzeme deposu (20 m2),

2 adet 96 öğrenci kapasiteli sınıf (40+40 m2),

Öğretim elemanlarının kullandığı 9 adet ofis bulunmaktadır (Toplam 170 m2).

Ayrıca,

Fakülte bünyesinde yararlanılabilen;

20 adet derslik: 7 adeti 80 öğrencinin, 12 adeti 48 öğrencinin 1 adeti de 20 öğrencinin ders yapabileceği kapasitede (yaklaşık 1000 m2)

1 adet amfi: 300 öğrenci kapasiteli (yaklaşık 300 m2)

2 adet bilgisayar laboratuvarı: Toplam 60 adet bilgisayar bulunmaktadır (100 m2)

1 adet kütüphane (Merkez kütüphane yaklaşık 750 bin basılı kaynak kapasiteli, 2 milyondan fazla elektronik tez, 3 milyondan fazla e-kitap)

2 adet toplantı salonu

15 adet laboratuvar: bitki koruma, tarım makineleri ve teknolojileri mühendisliği, zootekni, bahçe bitkileri, tarla bitkileri, tarımsal yapılar ve sulama, tarımsal biyoteknoloji bölüm/anabilim dallarına ait 2 adet eğitim ve araştırma amaçlı sera bulunmaktadır.

Yine Dardanos yerleşkesinde bölümümüze tahsisli 10 dekar deneme parsellerinin yanı sıra, aynı alanda genel öğrenci kullanımına açık yaklaşık 80 dekarlık deneme ve üretim alanları ile soyunma odası ve gerekli teçhizatın bulunduğu 1 adet bina ile cam uygulama serası mevcuttur.

Sınıfların donanımı ve öğrenci kapasitesi;

40 m2'lik sınıflar 48 kişiliktir. Her sınıfta, projeksiyon cihazı, projeksiyon perdesi, yazı tahtası, bilgisayar bulunmaktadır.

85 m2'lik sınıflar 80 kişiliktir. Her sınıfta, projeksiyon cihazı, projeksiyon perdesi, yazı tahtası, bilgisayar bulunmaktadır.

Bilgisayar Laboratuvarları 30'ar kişiliktir, toplam 60 adet masaüstü PC, projeksiyon cihazı ve perdesi içermektedir.

Her sınıfta ve laboratuvarda Eduroam veya Ethernet ile kablolu ya da kablosuz internet bağlantısı mevcuttur.

Mevcut laboratuvar, uygulama alanı, stüdyo, v.b.'nin alanları (m2) kapasiteleri;

Lisansüstü program çerçevesinde kullanılacak toplam 90 dekar açık uygulama alanıyla birlikte, seralar ve laboratuvarlarda öğrencilerin bir arada çalışabilmeleri mümkündür.

1 adet Bitki Besleme ve Toprak Verimliliği laboratuvarı 65 m2 olup, aynı zamanda 35 öğrenci çalışabilecek durumdadır.

1 adet Toprak Bilimi ve Bitki Besleme araştırma ve uygulama laboratuvarı 70 m2 olup, aynı zamanda 35 öğrenci çalışabilecek durumdadır.

1 adet Toprak Bilimi laboratuvarı 50 m2 olup, aynı zamanda 25 öğrenci çalışabilecek durumdadır.

1 adet Toprak Fiziği ve Biofiziği laboratuvarı 20 m2 olup, aynı zamanda 15 öğrenci çalışabilecek durumdadır.

1 Adet Toprak Biyolojisi ve Mikrobiyoloji Araştırma ve Uygulama Laboratuvarı 20 m2 olup aynı zamanda 15 öğrenci çalışabilecek durumdadır,

1 Adet Mikrobiyoloji Laboratuvarı 20 m2 olup aynı zamanda 15 öğrenci çalışabilecek durumdadır,

1 adet kimyasal malzeme odası 10 m2 olup, aynı zamanda 3 kişi çalışabilecek durumdadır.

1 adet Kartoğrafya laboratuvarı, 20 m2 olup 10 bilgisayar mevcuttur; aynı zamanda 10 öğrenci çalışabilecek durumdadır.

1 adet iklim odası 10 m2 olup, aynı zamanda 5 öğrenci çalışabilecek durumdadır

1 adet kompost yapım odası: 4 adet kompost yapım reaktörü mevcut 50 m2 olup, aynı zamanda 30 öğrenci çalışabilecek durumdadır.

1 adet toprak örneği ön hazırlık ve kurutma, depolama odası 25 m2 olup, aynı zamanda 10 öğrenci çalışabilecek durumdadır.

1 adet bitkisel materyal ön hazırlık ve kurutma, depolama odası 25 m2 olup, aynı zamanda 10 öğrenci çalışabilecek durumdadır.

1 adet arazi çalışmaları için malzeme deposu 20 m2 olup, aynı zamanda 5 kişi çalışabilecek durumdadır.

Fakülteadaki seralar 60'ar m2 olup, aynı zamanda 35 kişi çalışabilecek durumdadır. Dardanos yerleşkesindeki sera 80 m2 olup, aynı zamanda 40 kişi çalışabilecek durumdadır. Bilgisayar laboratuvarında toplam 60 bilgisayar (100 m2) olup, aynı anda 60 öğrenci çalışabilecek durumdadır.

Ayrıca, yukarıda bahse konu olan fakültemiz ve üniversitemiz laboratuvarları, tüm lisansüstü öğrencilerimizin aynı anda ergonomik koşullara uygun bir şekilde çalışmalarına olanak sağlamaktadır.

Mevcut bilgisayar ve ekipmanları ile kullanılacak bilgisayar yazılımları;

Microsoft Office Programları (Word, Excel, Frontpage, PowerPoint, Access, Outlook) Minitab, SPSS, SAS ve MStat istatistik programları ArcMap, Erdas vb. programlar.

Terzioğlu Kampüsü- Anafartalar Kampüsü- Dardanos Yerleşkesi

Kanıt Linkleri:

[Anabilim Dalı Web Sitesi](#)

[Kartoğrafya Laboratuvarı](#)

[Araştırma ve Uygulama Laboratuvarı](#)

[Bitki Besleme Laboratuvarı](#)

[Mikrobiyoloji Laboratuvarı](#)

[Toprak Biyolojisi ve Mikrobiyoloji Araştırma ve Uygulama Laboratuvarı](#)

[Fakülte Web Sitesi](#)

[ÇOMÜ Yerleşkeler](#)

[ÇOMÜ Kütüphane](#)

[ÇOMÜ Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı](#)

7.2. Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

7.1. Başlığı altında "Eğitim Öğretim İçin Kullanılan Tüm Alanlar" başlığı altında laboratuvarlar ve diğer tüm teknik alt yapıya ait bilgiler sıralanmıştır.

Kanıt Linkleri:

[Anabilim Dalı Web Sitesi](#)

[Kartoğrafya Laboratuvarı](#)

[Araştırma ve Uygulama Laboratuvarı](#)

[Bitki Besleme Laboratuvarı](#)

[Mikrobiyoloji Laboratuvarı](#)

[Toprak Biyolojisi ve Mikrobiyoloji Araştırma ve Uygulama Laboratuvarı](#)

[Fakülte Web Sitesi](#)

[ÇOMÜ Yerleşkeler](#)

[ÇOMÜ Kütüphane](#)

[ÇOMÜ Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı](#)

7.3. Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

7.1. Başlığı altında "Eğitim Öğretim İçin Kullanılan Tüm Alanlar" başlığı altında laboratuvarlar ve diğer tüm teknik alt yapıya ait bilgiler sıralanmıştır.

Kanıt Linkleri:

[Anabilim Dalı Web Sitesi](#)

[Kartoğrafya Laboratuvarı](#)

[Araştırma ve Uygulama Laboratuvarı](#)

[Bitki Besleme Laboratuvarı](#)

[Mikrobiyoloji Laboratuvarı](#)

[Toprak Biyolojisi ve Mikrobiyoloji Araştırma ve Uygulama Laboratuvarı](#)

[Fakülte Web Sitesi](#)

[ÇOMÜ Yerleşkeler](#)

[ÇOMÜ Kütüphane](#)

[ÇOMÜ Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı](#)

7.4. Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Lisansüstü öğrencilerimizin yararlanabileceği, Merkez kütüphane, Terzioğlu Yerleşkesindeki 13000 m² kapalı alana sahiptir. Ayrıca 1000 kişilik oturma alanı ve 17 km raf uzunluğuna sahip zengin basılı ve elektronik koleksiyonu ile kullanıcılarına hizmet vermektedir.

Kütüphanede aşağıdaki hizmetler verilmektedir.

Başvuru ve Enformasyon Hizmeti

Elektronik Yayınlar (Veritabanları, e-Dergiler, e-Kitaplar)

Kütüphane Otomasyonu

Kataloglama

Basılı Süreli Yayınlar

e-Yayınlar

Tarama Salonu ve Diğer Web Hizmetleri Multimedya Salonu

Ödünç Verme ve Koleksiyon Kütüphaneleri arası işbirliği

Seminer Salonu ve Grup Çalışma Odaları

Tezler

Kitap Tarama (Bookeye)

Kafeterya

Kanıtlı Linkleri:

[ÇOMÜ Yerleşkeler](#)

[ÇOMÜ Kütüphane](#)

7.5. Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Anabilim dalının bulunduğu kampüsteki fakülte ve enstitü bina ve çevresini belirli saatlerde kontrol eden güvenlik personeli görev yapmaktadır. Fakülte dekanlık girişi dışında güvenlik kamerası bulunmamaktadır. Ancak bina arkasındaki girişler, kantin, otopark, depo girişleri, dersliklerin bulunduğu alanlar 24 saat gözetim altında değildir. Bu sebeple herhangi bir güvenlik sorununda tespiti güç sonuçların doğması kaçınılmazdır. Programımızın bulunduğu binalarda, engelli öğrencilerin ve öğretim elemanlarının katlara ulaşmasını sağlayabilecek alt yapı mevcuttur.

Kanıt Linkleri:

[Anabilim Dalı Web Sitesi](#)

[Fakülte Web Sitesi](#)

[ÇOMÜ Yerleşkeler](#)

[ÇOMÜ Kütüphane](#)

8. KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1. Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programında yapılan harcamaların temel kaynağını katma bütçe, gelirleri oluşturmaktadır. Katma Bütçe; Maliye Bakanlığı tarafından her yıl üniversitelerden gelen öneriler dikkate alınarak yılbaşında üniversitelere aktarılmaktadır. Dolayısıyla bir devlet üniversitesi olan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin bütçesi, ilgili yasal düzenlemelere uygun olarak her yıl TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda üniversiteler için yapılan bütçe görüşmelerinin ardından belirlenmektedir. Ardından bu bütçe üniversitemizin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nca üniversitemiz birimleri arasında gerekli ihtiyaç ve talepler gözetilerek dağıtılmaktadır. İnsan kaynaklarının yönetimi stratejileri kurumumuz personel daire başkanlığı ve strateji daire başkanlığı bünyesinde birimlerin oluşturdukları norm kadro sayılarına ve atama kriterlerine göre planlanmakta olup takibi rektörlüğümüz ve genel sekreterliğimizce yapılmaktadır.

8.2. Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Devlet Üniversitesi'ne bağlı bir program olmamız nedeniyle bütçemiz kısıtlıdır. İnsan kaynaklarının yönetimi stratejileri kurumumuz personel daire başkanlığı ve strateji daire başkanlığı bünyesinde birimlerin oluşturdukları norm kadro sayılarına ve atama kriterlerine göre planlanmakta olup takibi rektörlüğümüz ve genel sekreterliğimizce yapılmaktadır. Program öğretim elemanlarının maaş ve ek ders ücretleri Lisansüstü Eğitim Enstitüsü bütçesinden, döner sermaye gelirleri ise Rektörlük Döner Sermaye bütçesinden karşılanmaktadır. Öğretim üyelerinin maaşları 657 sayılı devlet memuru kanunu ve 2547 sayılı kanunun akademik personel maaş ücretleri hesaplama usullerine bakılarak hesaplanmaktadır. Öğretim elemanlarının ek ders ücretleri 2547 nolu kanunun Ek Ders Usulü ve Esasları'na göre düzenlenmektedir. Öğretim elemanlarının mesleki gelişimlerini sürdürebilmeleri açısından, öğretim elemanlarının her yıl ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılara katılımı yeterli bütçe bulunması durumunda desteklenmektedir. Öğretim elemanlarımız yaptıkları TÜBİTAK ve BAP projeleri kanalıyla da teçhizat edinme imkânına sahiptir. Ayrıca program öğretim elemanlarının bazıları üniversitemizin Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) ile bazıları ise sanayi ortaklı projeler ile bilimsel çalışmalara katkıda bulunmaktadır. Ayrıca 14 Aralık 2015 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe giren Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği'ne dayanarak öğretim üyelerimiz proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent, atıflar, tebliğ ve almış olduğu akademik ödüller gibi akademik faaliyetleri için akademik teşvik ödeneği almaktadırlar.

8.3. Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal

kaynak sağlanmalıdır.

Program için gerekli altyapı ve teçhizat desteği, üniversitemiz Ziraat Fakültesi Dekanlığı bütçesinin bölüm için ayrılan kısmından karşılanmaktadır. Bölüm başkanlarından gelen talepler doğrultusunda alt yapı ile ilgili istekler dekanlığa yazılı olarak bildirir. Dekanlık, ilgili ihtiyaç ve istekleri Rektörlük Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığına bildirerek bütçe imkanları dahilinde bölümlerin alt yapı istekleri giderilmeye çalışılmaktadır. Bölümlerin makine teçhizat alım, tamirat ve bakım-onarım giderleri yine dekanlığa bildirilir. Dekanlık ilgili istekleri inceleyerek kendi bütçe imkanları dahilinde yapılması gerekenleri yerine getirmektedir. İlgili istek ve ihtiyaçların dekanlık bütçesini aştığı durumlarda, rektörlük tarafından karşılanır. Dekanlık bütçesinin tamamı kullanıldığında gerekirse ek bütçe talebinde bulunulur ve alınan ek bütçe ile bölümlere gerekli destek sağlanır. Ayrıca bölüm öğretim elemanları tarafından Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimine başvuru yapılarak laboratuvar teçhizatları alınabilmektedir. Bunun yanı sıra TÜBİTAK tarafından verilen proje destekleri ile de gerekli cihaz alımlarının yapılması hedeflenmektedir. Programımız modern bir yapıya sahip olan dersliklerinde eğitim ve öğretimini gerçekleştirmektedir. Uygulamalı derslerde ortak olarak kullanıma sunulan bilgisayar ve laboratuvarı kullanılmaktadır. Dersliklerde ve laboratuvarlarda teknik destek ve teçhizat ihtiyaçları dekanlığın ilgili bölümlere ve laboratuvarlara ayrılmış bütçesinden karşılanmaktadır ilgili gider kalemi ile ilgili genel harcamalar. İç kontrol raporunda ayrıntılı olarak sunulmaktadır. Fakültemizde 20 adet derslik mevcut olup, bunların tamamında ve atölyelerimizde projeksiyon cihazı bulunmaktadır. Fakültemiz 13000 metrekare kapalı alana sahiptir. Fakültemizde bir adet kütüphane ve okuma salonu, 1 adet seminer salonu, toplantı salonu mevcut olup, ihtiyaca cevap verecek donanımına sahiptir. Fakültemiz konferans, seminer, panel, sunum gibi bilimsel faaliyetlerin gerçekleştirildiği, mefruşat ve ses sisteminin yeterli düzeyde tasarlandığı 300 kişilik modern bir amfiye sahiptir. Amfi ve seminer salonumuzda öğretim elemanlarımız haricinde, alanında uzman kişiler bilimsel çalışmalarını sergileme olanağı bulabilmektedir. Yerleşke alanı içerisinde öğrencilerimizin ve çalışanlarımızın hijyenik koşullarda öğle ve akşam yemeklerini yiyebilecekleri bir adet yemekhane mevcuttur. Spor aktivitelerinin gerçekleştiği bir adet basketbol sahası, bir adet futbol sahası, bir adet hentbol ve voleybol sahası mevcuttur. Sosyal aktivitelerde kullanılan ayrıca bir adet antik tiyatromuz bulunmaktadır.

Laboratuvarlar

- 1 adet bitki besleme ve toprak verimliliği laboratuvarı,
- 1 adet toprak bilimi ve bitki besleme araştırma ve uygulama laboratuvarı,
- 1 adet toprak bilimi laboratuvarı,
- 1 adet toprak fiziği ve biofiziği laboratuvarı,
- 1 adet mikrobiyoloji laboratuvarı
- 1 adet toprak biyolojisi ve mikrobiyoloji araştırma ve uygulama laboratuvarı
- 1 adet kimyasal malzeme odası,
- 1 adet kartoğrafya laboratuvarı 10 bilgisayar mevcut,
- 1 adet iklim odası,
- 1 adet kompost yapım odası: 4 adet kompost yapım reaktörü mevcut,
- 1 adet toprak örneği ön hazırlık ve kurutma, depolama odası,
- 1 adet bitkisel materyal ön hazırlık ve kurutma, depolama odası,
- 1 adet arazi çalışmaları için malzeme deposu.

Öğretim elemanlarımız da çalışma odalarından internet hizmetinden yararlanarak rahatlıkla araştırma yapılabilmektedir. Çok sayıda elektronik veri tabanı erişimi vasıtasıyla süreli yayın, e-dergi, e-egazete ve e-kitaplara ulaşılabilir. Ayrıca, Turnitin, iThenticate, Flow ve Mendeley gibi programlar kullanıcıların hizmetine sunulmaktadır. Elektronik veri tabanları ve çeşitli yazılım programlarına yönelik üniversite bünyesinde yüz yüze ve online eğitimler düzenlenmektedir. Özetle bu ölçütte karşılanmakta olup ekteki kanıtlar bilgilerinize sunulmuştur.

8.4. Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Program İdari işlerinin yürütülmesinde bir bölüm sekreterimiz bulunmaktadır. Lisansüstü enstitüsünde 29 personel olmak üzere programın fiziki olarak bulunduğu ziraat Fakültesinde 1 fakülte sekreteri, 1 dekan sekreteri, 3 yazı işleri personeli, 1 muhasebe personeli, 1 taşınır kontrol yetkilisi, 2 öğrenci işleri personeli, 3 bölüm sekreteri ve 5 temizlik personeli olmak üzere 17 idari personel görev yapmaktadır. Kurumun, yönetim ve idari yapılanmasında kurumsal yönetim ve toplam kalite uygulamalarını esas almakta organizasyon yapısını, yetki ve sorumluluklarını buna göre tasarlamakta ve olabildiğince yatay ve yalın bir model sunmaktadır.

Ayrıca;

Üniversitenin yönetim kademelerinde bulunanları, modern bir yöneticide bulunması gereken bilgilerle donatmak,

Bunun gerçekleştirilmesi için yönetici geliştirme programları düzenlemek,

Yöneticilerin yönetsel faaliyetlerinde pozitif motivasyon esasına uymalarını sağlamak,

Yönetilenlere karşı tüm uygulamalarda yüksek performans ve başarı ölçütleri esas alınarak değerlendirmeler yapmak,

Eşitlik ve adalet ilkesinden ödün vermemek,

Yöneticilerin birbirleriyle dayanışma ve destek anlayışı içerisinde olmalarını sağlamak,

Yönetsel kadro değişimlerinde kurumsal faaliyetlerde zafiyete yol açmamak için bilgi ve deneyimin aktarılmasını sistemleştirmek,

Elektronik Belge Yönetim Sistemi'nden bilgi akışını zamanında yerine getirmek,

Üniversite hakkında ihtiyaç duyulan istatistiksel bilgileri sistemleştirmek (Yönetim Bilgi Sistemini etkin bir şekilde hizmete hazır tutmak) gibi idari kadroların destek faaliyetleri de birimizde bulunmaktadır.

İç kontrol standartlarına uyum eylem planının sorumluluğu idari personel açısından fakülte sekreterindedir. Bu da yetki paylaşımı açısından önem arz etmektedir. Bu bilgiler ışığında bu bölümde fakültemiz ile ilgili idari birimlerin faaliyetlerine yönelik bazı bilgiler aktarılacaktır. Organizasyon bünyesinde görev ve sorumluluklar bellidir. Yönetim sorumluluğu ilgili prosedürlerde ayrıntılı olarak belirtilmiştir.

9. ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1. Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Üniversitemiz yönetim ve organizasyonunda 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu hükümlerini uygulamaktadır. Üniversitenin yönetim organları Rektör, Üniversite Senatosu ve Üniversite Yönetim Kuruludur. Fakülte düzeyinde yönetim organları aşağıdaki gibidir:

Rektör: Madde 13 – a) (**Değişik paragraf : 2/7/2018 – KHK-703/135 md.**) Devlet ve vakıf üniversitelerine rektör, Cumhurbaşkanınca atanır. Vakıflarca kurulan üniversitelerde rektör ataması, mütevelli heyetinin teklifi üzerine yapılır. Rektör, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü tüzel kişiliğini temsil eder. Rektörlerin yaş haddi 67 yaştır. Ancak rektör olarak atanmış olanlarda görev süreleri bitinceye kadar yaş haddi aranmaz. (Değişik birinci cümle: 20/8/2016-6745/14 md.) Rektör, çalışmalarında kendisine yardım etmek üzere, üniversitenin aylıklı profesörleri arasından en çok üç kişiyi kendi rektörlük görev süresiyle sınırlı olmak kaydıyla rektör yardımcısı olarak seçer. (Ek: 2 /1/1990 - KHK - 398/1 md.; Aynen Kabul: 7/3/1990 - 3614/1 md.) Ancak, merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde rektör tarafından beş rektör yardımcısı seçilebilir. Rektör yardımcıları, rektör tarafından (...) (1) atanır. (1) Rektör, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarından birisini yerine vekil bırakır. Rektör görevi başından iki haftadan fazla uzaklaştığında Yükseköğretim Kuruluna bilgi verir. Göreve vekâlet altı aydan fazla sürerse yeni bir rektör atanır. Üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde, bilimsel ve idari gözetim ve denetimin yapılmasında ve bu görevlerin alt birimlere aktarılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumludur.

b) Görev, yetki ve sorumlulukları: (1) Üniversite kurullarına başkanlık etmek, yükseköğretim üst kuruluşlarının kararlarını uygulamak, üniversite kurullarının önerilerini inceleyerek karara bağlamak ve üniversiteye bağlı kuruluşlar arasında düzenli çalışmayı sağlamak, (2) Her eğitim - öğretim yılı sonunda ve gerektiğinde üniversitenin eğitim öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri hakkında Üniversitelerarası Kurula bilgi vermek, (3) Üniversitenin yatırım programlarını, bütçesini ve kadro ihtiyaçlarını, bağlı birimlerinin ve üniversite yönetim kurulu ile senatonun görüş ve önerilerini aldıktan sonra hazırlamak ve Yükseköğretim Kuruluna sunmak, (4) Gerekli gördüğü hallerde üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirmek veya bunlara yeni görevler vermek, (5) Üniversitenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak, (6) Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır. Üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp yürütülmesinde, bilimsel ve idari gözetim ve denetimin yapılmasında ve bu görevlerin alt birimlere aktarılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumludur.

Senato: Madde 14 – a. Kuruluş ve işleyişi: Senato, rektörün başkanlığında, rektör yardımcıları, dekanlar ve her fakülteden fakülte kurullarınca üç yıl için seçilecek birer öğretim üyesi ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden teşekkül eder. Senato, her eğitim - öğretim yılı başında ve sonunda olmak üzere yılda en az iki defa toplanır. Rektör gerekli gördüğü hallerde senatoyu toplantıya çağırır.

b. Görevleri: Senato, üniversitenin akademik organı olup aşağıdaki görevleri yapar:

- 1) Üniversitenin eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esasları hakkında karar almak,
- 2) Üniversitenin bütününe ilgilendiren kanun ve yönetmelik taslaklarını hazırlamak veya görüş bildirmek,
- 3) Rektörün onayından sonra Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girecek olan üniversite veya üniversitenin birimleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak,
- 4) Üniversitenin yıllık eğitim - öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamak,
- 5) Bir sınava bağlı olmayan fahri akademik unvanlar vermek ve fakülte kurullarının bu konudaki

önerilerini karara bağlamak,

6) Fakülte kurulları ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlamak,

7) Üniversite yönetim kuruluna üye seçmek,

8) Bu kanunla kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Üniversite Yönetim Kurulu: Madde 15 – a. Kuruluş ve işleyişi: Üniversite yönetim kurulu; rektörün başkanlığında dekanlardan, üniversiteye bağlı değişik öğretim birim ve alanlarını temsil edecek şekilde senatoca dört yıl için seçilecek üç profesörden oluşur. Rektör gerektiğinde yönetim kurulunu toplantıya çağırır. Rektör yardımcıları oy hakkı olmaksızın yönetim kurulu toplantılarına katılabilirler.

b. Görevleri: Üniversite yönetim kurulu idari faaliyetlerde rektöre yardımcı bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:

1) Yükseköğretim üst kuruluşları ile senato kararlarının uygulanmasında, belirlenen plan ve programlar doğrultusunda rektöre yardım etmek,

2) Faaliyet plan ve programlarının uygulanmasını sağlamak; üniversiteye bağlı birimlerin önerilerini dikkate alarak yatırım programını, bütçe tasarısını taslağını incelemek ve kendi önerileri ile birlikte rektörlüğe, vakıf üniversitelerinde ise mütevelli heyetine sunmak,

3) Üniversite yönetimi ile ilgili rektörün getireceği konularda karar almak,

4) Fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek kesin karara bağlamak,

5) Bu kanun ile verilen diğer görevleri yapmaktır.

Fakülte Organları Dekan: Madde 16 – a. (**Değişik: 14/4/1982 - 2653/2 md.**) Atanması: Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekan, rektörün önereceği, üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçilir ve normal usul ile atanır. Süresi biten dekan yeniden atanabilir. Dekan kendisine çalışmalarında yardımcı olmak üzere fakültenin aylıklı öğretim üyeleri arasından en çok iki kişiyi dekan yardımcısı olarak seçer. (Ek: 2/1/1990 - KHK - 398/2 md.; Değiştirilerek Kabul: 7/3/1990 - 3614/2 md.) Ancak merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde açıköğretim yapmakla görevli fakültenin dekanı tarafından dört dekan yardımcısı seçilebilir. Dekan yardımcıları, dekanca en çok üç yıl için atanır. Dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılardan biri vekalet eder. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir dekan atanır.

b. Görev, yetki ve sorumlulukları:

1) Fakülte kurullarına başkanlık etmek, fakülte kurullarının kararlarını uygulamak ve fakülte birimleri arasında düzenli çalışmayı sağlamak,

2) Her öğretim yılı sonunda ve istendiğinde fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında rektöre rapor vermek,

3) Fakültenin ödenek ve kadro ihtiyaçlarını gerekçesi ile birlikte rektörlüğe bildirmek, fakülte bütçesi ile ilgili öneriyi fakülte yönetim kurulunun da görüşünü aldıktan sonra rektörlüğe sunmak,

4) Fakültenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,

5) Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır. Fakültenin ve bağlı birimlerinin öğretim

kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayını faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında rektöre karşı birinci derecede sorumludur.

Fakülte Kurulu: Madde 17 – a. Kuruluş ve işleyişi: Fakülte kurulu, dekanın başkanlığında fakülteye bağlı bölümlerin başkanları ile varsa fakülteye bağlı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden ve üç yıl için fakültedeki profesörlerin kendi aralarından seçecekleri üç, doçentlerin kendi aralarından seçecekleri iki, doktor öğretim üyelerinin kendi aralarından seçecekleri bir öğretim üyesinden oluşur. Fakülte kurulu normal olarak her yarı yıl başında ve sonunda toplanır. Dekan gerekli gördüğü hallerde fakülte kurulunu toplantıya çağırır.

b. Görevleri: Fakülte kurulu akademik bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:

- 1) Fakültenin, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ve bu faaliyetlerle ilgili esasları, plan, program ve eğitim - öğretim takvimini kararlaştırmak,
- 2) Fakülte yönetim kuruluna üye seçmek,
- 3) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.

Fakülte Yönetim Kurulu: Madde 18 – a. Kuruluş ve işleyişi: Fakülte yönetim kurulu, dekanın başkanlığında fakülte kurulunun üç yıl için seçeceği üç profesör, iki doçent ve bir doktor öğretim üyesinden oluşur. Fakülte yönetim kurulu dekanın çağırısı üzerine toplanır. Yönetim kurulu gerekli gördüğü hallerde geçici çalışma grupları, eğitim - öğretim koordinatörlükleri kurabilir ve bunların görevlerini düzenler.

b. Görevleri: Fakülte yönetim kurulu, idari faaliyetlerde dekana yardımcı bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:

- 1) Fakülte kurulunun kararları ile tespit ettiği esasların uygulanmasında dekana yardım etmek,
- 2) Fakültenin eğitim - öğretim, plan ve programları ile takvimin uygulanmasını sağlamak,
- 3) Fakültenin yatırım, program ve bütçe tasarısını hazırlamak,
- 4) Dekanın fakülte yönetimi ile ilgili getireceği bütün işlerde karar almak,
- 5) Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek,
- 6) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır. Program Danışmanı; ilgili programın faaliyetlerini yürütmek öğrenci kayıtlarında öğrencileri yönlendirmek, öğrencilere danışmanlık etmek, program kalite süreçlerini yürütmekle sorumludur.

Dekan, Dekan Yardımcıları, Fakülte Sekreteri, Fakülte Kurulu, Fakülte Yönetim Kurulu, Bölüm Başkanlıkları, Bölüm Başkan Yardımcıları, Program Danışmanları arasında görev dağılımı yapılmış ve sorumluluklar paylaştırılmıştır. Organizasyon yapısına ait tüm örgüt şemaları ve mevcut personelin görev tanımları dosya ekinde bilgilerinize sunulmuştur. Fakülte Yönetimi, aktif, sürekli gelişmeyi ve devamlı yenilenmeyi temel almaktadır. Ayrıca kalite standartlarının yerine getirilmesi, hizmet kalitesi performansının yükseltilmesini hedef seçmiştir. Bu amaçla düzenli akademik ve idari toplantılar düzenlenerek iç kontrol mekanizması dinamik tutulmaya çalışılmaktadır. Ayrıca organizasyon sürecine Fakülte Kurulu ve Fakülte Yönetim Kurulu dahil edilerek iç kontrolde etkinlik sağlanmaya çalışılmaktadır. Bunun yanında mali konularda denetim için, alanında etkin personelden müteşekkil komisyonlar kurulmak suretiyle denetim sağlanmaktadır.

Kanıtlar

[Lee Organizasyon şeması](#)

10. PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1. Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Anabilim Dalı Yüksek Lisans programından mezun olan tüm öğrencilerimiz program çıktılarında yer alan yetkinlikleri kazanmış olarak mezun olmaktadır. Bunlara yönelik program çıktıları matrisi ve ders izlenceleri ekteki kanıtlarda bilgilerinize sunulmuştur. Bunlar dışında ayrıca özel ölçüt belirlenmemiştir fakat özel ölçütler belirlemeye yönelik çalışmalar devam etmektedir.

SONUÇ SONUÇ

Üniversitemizin Kalite Güvencesi çalışmaları kapsamında programımız gerekli görülen tüm çalışmalarını yerine getirmektedir. Bu bağlamda ilgili komisyonlar oluşturulmuş, görev tanımları ve tamamlanmıştır. Yıllık olarak Bologna Eğitim-Öğretim Bilgi Paketi çalışmaları, yıllık faaliyet raporları ve iç kontrol raporları ilgili birim yöneticiliğine sunulmaktadır. Ayrıca beş yılda bir stratejik plan hazırlanmaktadır. Bu bağlamda SWOT analizi yapılmıştır. Hazırlanan stratejik planımız üniversitemizin yeni vizyonu kapsamında 2020-2025 olarak güncellenmiştir. Anabilim dalı performans göstergeleri yıllık olarak yenilenmektedir. İç ve dış paydaşlarımızla yılda en az bir kez toplantılar düzenlenmektedir. Mezun ilişkilerimiz daha sıkı hale getirilmeye çalışılmaktadır. Programımızda bütün bunlar şeffaf ve katılımcı bir yönetim tarzıyla birimin web sitesinde kamuya açık bir biçimde tüm paydaşlarımızla paylaşılmaktadır. Program tamamen öğrencilerin mezuniyetlerine odaklanmış olmayıp; aynı zamanda aldığı kararlar ile öğrencileri ile sosyal yönden de etkin bir şekilde iletişim içerisinde olmayı başarmıştır. Sonuç olarak programımızda yer alan ilgili tüm yargıları, raporun alt başlıklarına eklenen kanıtlar ile desteklendiği görülmektedir.